

EEN KIJK OP ENERGETISCHE THERAPIE

MAGNETISEREN, HEALING, REIKI, ENERGETISCHE GENEESKUNDE

Floris Habets

Met veel dank aan mijn commentatoren:

Ria Wilbers

Loes Huisman

Mevr. A.C. Huisman – Bosman

Drs. Wim Kramer

magnetiseur

medium

magnetiseur

directeur-secretaris Johan Borgman Fonds

Dit boek is vrij te verkrijgen.

Download het als PDF of Epub van mijn site florishabets.nl

Respecteer a.u.b. het copyright.

© 2016 Floris Habets

1^e druk

Foto omslag afkomstig van Pixabay.com

ISBN EAN 978-90-825013-0-8

NUR 782

INHOUD

Inleiding	pag. 4
H 1. HET BEGIN	pag. 5
H 2. WERELDBEELDEN	pag. 12
H 3. DE PRAKTIJK	pag. 17
H 4. ENERGIEPATRONEN	pag. 22
H 5. ANDERE VORMEN VAN ENERGETISCHE THERAPIE	pag. 28
H 6. DE DONKERE KANT VAN ENERGETISCH THERAPIE	pag. 35
Ten slotte	pag. 40

Laat ik om te beginnen duidelijk zijn over mijn eigen uitgangspunten. Als eerste beschouw ik wetenschap – samen met cultuur en kunst – als één van de grootste prestaties van de mensheid. Dat lijkt misschien vanzelfsprekend, maar dat is het niet. Hoe vaak heb ik in alternatieve kringen al niet uitspraken gehoord als: “Dat is *maar* wetenschap.” Deze houding is op zich wel begrijpelijk, want voor het ontwikkelen van je intuïtie is het uitschakelen van je (rationele) denken een eerste vereiste. Maar het nadeel is dat er binnen deze kringen vaak een opvallend gebrek is aan nuchter en kritisch denken. Bijvoorbeeld wordt vrij algemeen aangenomen dat er zeven chakra’s zijn. Maar wat zijn chakra’s eigenlijk? Zijn het er echt zeven? Verderop in dit boek meer hierover.

Aan de andere kant twijfel ik niet aan het bestaan van paranormale verschijnselen. Ik heb er zo veel ervaringen mee gehad, dat ik gewoon niet anders kán dan erin geloven. Vandaar dat ik niet de geringste behoefte voel me te verdedigen tegenover sceptici. Ik beschouw hen – licht schouderophalend – als mensen die blijkbaar een deel van de werkelijkheid niet kunnen (willen) zien.

Mijn bewondering voor het rationele denken bracht me er als student toe te kiezen voor een studie westerse filosofie, die is gegrondvest in het eeuwenoude beginsel dat je uitsluitend door rationeel en grondig denken tot inzicht kunt komen. Al is dit principe de laatste eeuwen geërodeerd en geloven velen tegenwoordig alleen nog in de wetenschap (is denken plus experiment).

Daar staat tegenover dat mijn ervaringen met het paranormale me er in later jaren toe brachten cursussen te gaan volgen in mediumschap. Deze cursussen zijn meestal zo sterk gericht op de praktijk dat er van theorie geen enkele sprake is. Zelfs geen klein printje met basisprincipes! Zo kon ik in mijn eigen persoon merken hoe absoluut ‘voelen’ en ‘denken’ in onze cultuur gescheiden zijn! Zonder overdrijving kunnen we stellen dat de westerse beschaving hierin uniek is. Bij geen enkel volk in de geschiedenis is deze kloof zo groot geweest als bij ons.

Om deze afgrond te overbruggen zal er veel werk verricht moeten worden door talloze grote geesten op het gebied van de wetenschap, de parapsychologie, de moraal, de psychiatrie, de evolutieleer, enzovoort. Mijn eigen bijdrage hierin is noodgedwongen zeer beperkt, namelijk wat er concreet over energetische therapie te zeggen valt bij elkaar te zetten en dit zo redelijk mogelijk te presenteren. Ik bedoel: alles wat wij *werkelijk* weten. Al is dat niet zo veel. En natuurlijk is ook dit een subjectieve kijk. Vandaar dat ik een aantal bekenden met ervaring op het gebied van healen/ energetisch genezen gevraagd heb om commentaar te leveren op mijn tekst. Wat ze deden en waarvoor ik ze dankbaar ben. Als hierdoor een boekje is ontstaan, waarin in ieder geval de meest essentiële aspecten van dit onderwerp bij elkaar staan, is dit zeker ook aan hen te danken.

*Ik geloof dat ik de kracht heb het levensprincipe
in mijn medemensen te activeren.
Ik wil van dit vermogen gebruik maken.
Dat is al mijn wetenschap en kunde.
Geloof en wil. En u kunt hetzelfde als ik.
Marquis de Puységur*

Het woord spiritus betekent: geest, of ziel. En met spirituele geneeskunde wordt bedoeld de vorm van geneeskunde waarbij *uitsluitend* de geest gebruikt wordt. In deze brede betekenis zou je kunnen zeggen dat bijvoorbeeld een opbeurend woord van je huisarts, psychotherapie, biechten bij een priester of hypnotherapie onder spirituele geneeskunde vallen. Maar meestal wordt de uitdrukking 'spiritueel genezen' gebruikt in de *engere* betekenis, als genezen door middel van een paranormaal vermogen dat vroeger 'magnetiseren' genoemd werd en tegenwoordig vaak energetische therapie, of ook wel Reiki. In de praktijk zal een arts, therapeut, priester, vaak ook een energetische invloed hebben op zijn of haar patiënten, zij het meestal onbewust. Terwijl hypnotherapeuten vaak bewust hun energetische vermogen gebruiken. De vraag is nu: wat is spiritueel genezen / energetische therapie?

De betekenis

Spirituele verschijnselen zijn vaak moeilijk te beschrijven. De woorden die hierbij gebruikt worden zijn afkomstig uit de gewone spreektaal. En de gewone taal is vooral geschikt om aardse zaken te beschrijven. Hierdoor ontstaat er nogal wat verwarring.

Een voorbeeld: Paranormaal gevoelige mensen zijn zich er vaak van bewust dat er buiten het fysieke lichaam nog een tweede 'lichaam' is. Het woord 'lichaam' is hier al beeldspraak, want dit tweede 'lichaam' is niet fysiek.

In vroeger tijden nam men aan dat de Aarde omgeven was door een aantal kosmische sferen. Helderzienden sloten zich aan bij het denken uit die tijd en noemden het tweede 'lichaam' dat zij konden waarnemen: het 'astrale lichaam' (astraal = sterachtig).

Aan het einde van de negentiende eeuw meenden natuurkundigen, dat licht niet zomaar door het heelal kan reizen en dat het universum daarom gevuld moet zijn met een speciale lichtdoorlatende substantie, die zij 'ether' noemden. In spirituele kringen begon men in die tijd te spreken over het 'etherlichaam'.

Maar tegenwoordig nemen de natuurkundigen aan dat deze 'ether' niet bestaat en dat licht een vorm van energie is, die geen medium nodig heeft om zich te verplaatsen. En dus spreken moderne helderzienden niet meer over het etherlichaam, maar over 'het energielichaam' en over 'energetisch genezen'.

Het is van belang te begrijpen, dat al deze woorden gebruikt worden als *beeldspraak*. In werkelijkheid heeft niemand ooit een verband kunnen aantonen

tussen het tweede 'lichaam' (en eventueel nog andere lichamen) en de astrale sfeer, de ether of enige vorm van ons bekende energie. Is geloof een vorm van energie? Of wanhoop?

Hetzelfde doet zich voor met de term 'magnetiseren'. Dit woord komt van de Franse arts Mesmer (1734–1815), die meende dat ieder levend wezen een 'magnetisch veld' heeft. Hij noemde dit veld 'dierlijk magnetisme'. Door magneten op de juiste plekken van het lichaam van een patiënt te bevestigen, wilde hij dit veld versterken en genezing tot stand brengen. Later ging hij ertoe over zijn *handen* op het lichaam van de patiënt te leggen. Handen bevatten immers ook 'dierlijk magnetisme' en de term 'magnetiseren' werd geboren. In oude boeken wordt ook wel de term 'mesmeriseren' gebruikt. Terwijl moderne spirituele genezers vaak woorden gebruiken als 'healing' en 'healen', wat ik persoonlijk een beetje aanmatigend vind. Ook de term 'energetische therapie' komt tegenwoordig veel voor.

Als grap heb ik in een groep eens voorgesteld te gaan spreken over 'kwantum behandeling'. Dat klinkt immers nog veel wetenschappelijker dan 'energetische behandeling'! Waarna ik te horen kreeg dat deze uitdrukking door sommige alternatieve genezers al gebruikt wordt ...

De meest correcte naam is waarschijnlijk: 'spiritueel genezen', waarbij we het woord 'spiritueel' verstaan in de oorspronkelijke betekenis, als 'iets geestelijks'. Een nadeel hiervan is de associatie met de gevestigde kerken, die het woord 'spiritueel' min of meer geannexeerd hebben. Vandaar dat meestal uitdrukkingen als 'energetische genezing' en dergelijke gebruikt worden. In dit boek wordt meestal de uitdrukking 'magnetiseren' gebruikt, om onderscheid te kunnen maken met een andere vorm van spirituele/ paranormale geneeskunde, namelijk trance-healing, die vooral beoefend wordt in de Filipijnen en Brazilië. Daar komt bij dat ik zelf heb leren magnetiseren van een lerares, die op haar beurt les had van een leraar ... van een leraar ... die les kreeg van Marquis de Puységur, die op zijn beurt een leerling was van Mesmer. Dus uit respect voor deze ononderbroken lijn.

Hiermee hebben we aangegeven waarover we het gaan hebben. Maar in de praktijk zijn de grenzen niet altijd zo scherp te trekken. Magnetiseurs/ healers/ energetisch therapeuten gebruiken ook wel voorwerpen, zoals wierook, kleuren, vormen. Gaan soms in – lichte – trance. Helderzienden schrijven soms kruiden, of homeopathische middelen voor, enzovoort.

Reiki

De Japanner Mikao Usui (1865–1926) is de grondlegger van Usui Reiki Ryoho, een systeem waarbij de nadruk ligt op spirituele groei. Hij werd in zijn tijd door velen gezien als een groot spiritueel leider en genezer, die zijn kennis doorgaf aan een aantal leerlingen. Door hemzelf, of kort na zijn dood door een groep leerlingen, werd een vereniging van reiki-beoefenaren opgericht, Usui Reiki Ryoho Gakkai, die in Japan tot op de dag van vandaag bestaat. Deze vereniging wil overigens niets te maken hebben met de moderne westerse vormen van reiki.

In 1931 scheidde Chūjirō Hayashi zich af van deze vereniging en startte zijn eigen beweging, waarbij de nadruk kwam te liggen op genezing. Een leerlinge van hem, Hawayo Takata, een Amerikaanse van Japanse afkomst, wijzigde dit systeem opnieuw en maakte het populair in het westen. Zo veranderde het oorspronkelijke doel geleidelijk van spirituele groei in een snelle vorm van leren genezen door middel van handoplegging.

De basis van het westerse reiki-systeem is een soort piramidespel, waarbij men tegen de nodige betaling, ingewijd kan worden in drie opeenvolgende graden. De eerste graad geeft je de mogelijkheid je af te stemmen op de universele energie en andere mensen te genezen. De tweede graad geeft je de mogelijkheid om te genezen op afstand. Met de derde graad bereik je de meestertitel en het recht zelf ook weer leerlingen in te wijden (en je inleg terug te verdienen).

In eerste instantie waren deze inwijdingen erg kostbaar, maar na verloop van tijd viel de beweging uiteen in enige tientallen stromingen, waaronder zelfs 'Keltische reiki', zodat onder druk van de concurrentie de prijzen verlaagd werden. Ook de duur van een inwijding loopt uiteen van enkele uren tot vele weken, afhankelijk van het systeem.

Mijn eigen ervaring met reiki beperkt zich tot contacten, die ik had met teleurgestelde reiki-beoefenaren, waaronder enige 'meesters', die ik op diverse cursussen intuïtieve ontwikkeling in Nederland en Engeland ontmoette. Zij waren doorgaans niet erg trots op hun reiki-verleden. Toch zijn er hier en daar mensen die via reiki wel degelijk tot een effectieve vorm van magnetiseren zijn gekomen.

Korte geschiedenis

Magnetiseren is de meest natuurlijke en oorspronkelijke geneeswijze. Als iemand zijn knie bezeert, zal hij of zij direct zijn hand op deze knie leggen. Van nature weten wij, dat hierdoor de pijn vermindert. Zo legt een moeder spontaan haar hand op de zere plek bij haar kind. Hieruit volgt dat iedereen kan magnetiseren. Maar zoals bij alle menselijke begaafdheden is de één er beter in dan de ander.

Magnetiseren is van alle tijden en van alle volkeren. Zo wordt Christus altijd vereerd als een groot genezer (= magnetiseur / healer). De zegening met de handen, zoals priesters die nog steeds uitvoeren, is in feite een navolging van de handoplegging van Jezus, waarbij wel de vorm, maar meestal niet de inhoud, bewaard is gebleven.

Ook bij de oude Romeinen, Grieken, Egyptenaren, Indiërs, enzovoort, was magnetiseren bekend. De hoeveelheid bewijzen hiervoor zijn overweldigend. Wie het zelf wil controleren, verwijs ik naar het internet.

Vaak wordt gedaan alsof magnetiseren ontdekt is door Mesmer. Dat is net zoiets als beweren dat Columbus Amerika ontdekte, terwijl de Indianen er al duizenden jaren woonden. Ook merkwaardig is, dat magnetiseren tegenwoordig gerangschikt wordt onder de 'alternatieve geneeswijzen'. Dat is een vreemde indeling.

Magnetiseren bestaat al duizenden jaren, terwijl de westerse wetenschappelijke geneeskunde hooguit twee eeuwen bestaat. Dus is de moderne geneeskunde het alternatief. Een zeer nuttig alternatief, daar niet van. Terwijl magnetiseren aan de andere kant vaak weinig verband heeft met allerlei hedendaagse 'alternatieve' stromingen.

Een begin

Er bestaan honderden boeken over de spirituele geneeswijze. Deze werken kun je ruwweg onderverdelen in twee categorieën: de wetenschappelijke en de 'occulte'.

De wetenschappelijke werken worden voornamelijk geschreven door parapsychologen. Deze hebben in de afgelopen vijftig jaar een grote hoeveelheid

onderzoek verricht. Zij worden daarbij echter systematisch tegengewerkt door een groep andere geleerden, de zogenaamde ‘sceptici’, zodat de parapsychologen verplicht werden hun onderzoekingen volgens de hoogste eisen van wetenschappelijke betrouwbaarheid te verrichten. Maar hoewel hun werk op deze manier beter voldoet aan de wetenschappelijke standaarden dan het meeste andere wetenschappelijk onderzoek, blijven de sceptici roepen dat zij er geen woord van geloven. Het is lastig werken op deze manier.

Een ander probleem voor de wetenschappelijke studie van deze verschijnselen is, dat er geen universele / overkoepelende theorie van het paranormale bestaat. Een bekend voorbeeld is Helmut Schmidt (1929–2011), die vanaf 1969 pogingen deed de parapsychologische verschijnselen te verenigen met de kwantummechanica. Dat leverde in eerste instantie veelbelovende resultaten op, maar tot op de dag van vandaag is men op dit gebied niet veel verder gekomen dan de constatering dat paranormale verschijnselen, tegenwoordig kortweg Psi genoemd, enige gelijkenis vertonen – en in ieder geval niet *in strijd* zijn – met de beginselen van de moderne natuurkunde. Over het hoe en waarom van de spirituele geneeswijze word je echter niet veel wijzer.

De tweede groep theoretische boeken wordt ‘van binnenuit’ geschreven. Dat wil zeggen door mensen die zelf paranormale vermogens hebben (of in ieder geval claimen dat zij deze hebben). Een aantal van deze boeken zijn vanuit het spiritistische wereldbeeld geschreven. Anderen vanuit de theosofie of de antroposofie. Weer anderen vinden opnieuw het wiel uit en ontwerpen een eigen wereldbeeld. Maar wat is gemeenschappelijk aan dit alles? Wat zijn de basisbeginselen die iedereen accepteert die op spiritueel terrein actief is?

Hoe werkt het?

Bij spiritueel genezen wordt uitsluitend het bewustzijn (geest) gebruikt om pijn / een ziekte te genezen. Dit kan op vele manieren, maar het leggen van handen bij of op het lichaam van de zieke blijkt vaak het ‘handigst’. Toch is het belangrijk om te vermelden dat spiritueel genezen ook op andere manieren tot stand kan komen, bijvoorbeeld via de ogen.

Je kunt je de vraag stellen: hoe werkt spiritueel genezen (magnetiseren / healen)? Op deze vraag is in feite geen antwoord. Of in ieder geval geen wetenschappelijk bevredigend antwoord. Er bestaan wel allerlei theorieën over energievelden, aura’s en dergelijke, maar deze spreken elkaar tegen en zijn geen van alle controleerbaar. Vandaar dat deze theorieën hier slechts zijdelings aan bod zullen komen.

Als zelfs de meest ervaren magnetiseur je niet kan vertellen, hoe het komt dat spiritueel genezen werkt, waarom zou je er dan in geloven? Je moet hier oppassen voor een gevaarlijke denkfout: het sciëntisme. Dat is het waanidee, dat alleen wat wetenschappelijk is bewezen, écht is.

Nog nooit is iemand erin geslaagd in een laboratorium een flesje ‘liefde’ te produceren. Maar wil dat zeggen dat liefde niet bestaat? Dat er geen sluitende verklaring is, wil niet zeggen dat iets niet bestaat of niet werkt. Bovendien is het wél mogelijk aan te tonen, dat spiritueel genezen werkt. Er zijn talloze boeken geschreven over meer of minder bekende spirituele genezers met ontelbare getuigenissen van patiënten, die dankzij hen genezing vonden. Hier kun je tegen inbrengen dat deze boeken doorgaans niet wetenschappelijk / statistisch verantwoord geschreven zijn. Maar de hoeveelheid is zó overweldigend, dat je er

gerust een bibliotheek mee kunt vullen. Vandaar dat het ondoenlijk is om één bepaald boek aan te raden, want er is niemand die ze allemaal gelezen heeft.

Maar kan deze genezende werking niet verklaard worden door het placebo-effect? Met placebo-effect bedoelen we, dat ook een nepmedicijn een genezende werking bezit. En dat terwijl er alleen wat kleurstof en vulmiddel in zit. Kun je spiritueel genezen zo 'weg'-redeneren? Nee, want dit is geen wetenschappelijke verklaring, maar het vervangen van het éne wonder door het ándere, namelijk dat in een groot aantal gevallen een patiënt geneest, alleen maar omdat hij in een behandeling *gelooft*. In feite wordt een groot deel van de werking van medicijnen en medische behandelingen veroorzaakt door dit placebo-effect. En ongetwijfeld is dit bij spiritueel genezen ook het geval. Maar dit is niet alles.

Ten eerste ligt het succespercentage van een magnetiseur hoger dan dat van placebo-behandelingen en -medicijnen. Bovendien is het zo dat een zieke vaak pas bij een magnetiseur komt, nadat hij eerst het hele officiële medische circuit doorlopen heeft. En vaak ook al een aantal alternatieve genezers geprobeerd heeft. Magnetiseurs vormen zo het 'putje' van het medische bedrijf. Wie hun resultaten toeschrijft aan het placebo-effect, moet de vraag beantwoorden: waarom heeft zich dit effect dan niet bij al die andere behandelaars voorgedaan?

Verder is het zo dat spiritueel genezen ook werkt bij mensen die er niet in geloven. Tenminste als zij zich durven open te stellen voor de *mogelijkheid* dat het werkt. Iemand die zich niet wil open stellen vormt (meestal onbewust) een barrière waar je moeilijk doorheen komt. Dit komt voor bij mensen die met tegenzin bij een magnetiseur komen, bijvoorbeeld omdat ze zijn gestuurd door hun ouders of door een levensgezel.

Ook werkt spiritueel genezen bij mensen die niet weten dat zij gemagnetiseerd worden. Dit laatste komt bijvoorbeeld voor in situaties waar hulp gevraagd wordt voor patiënten, die om een of andere reden zelf daartoe niet in staat zijn, bijvoorbeeld na een ernstig ongeluk, bij hele jonge kinderen, of bij bewusteloze patiënten. (Overigens is het in zulke gevallen raadzaam om eerst in gedachten toestemming te vragen aan de betreffende persoon). En tenslotte, spiritueel genezen werkt ook bij dieren. Van een placebo-effect zoals bij mensen kan dus geen sprake zijn.

Ondanks dit alles zullen er altijd sceptici zijn, die het bestaan van spirituele genezing ontkennen. Dat is hun goed recht. Zolang zij anderen maar niet het recht ontnemen er gebruik van te maken.

Magnetiseren en wereldbeeld

Magnetiseren ligt aan de oorsprong van alle religies. Het bekendste voorbeeld is natuurlijk Jezus van Nazareth. Een tijdgenoot van Jezus was Apollonius van Tyana, die in zijn dagen minstens even vermaard was als genezer/ magnetiseur. Maar Apollonius wist zich tijdig uit de voeten te maken, toen keizer Nero hem wilde vervolgen en hij stichtte geen nieuwe religie, zodat hij in de loop van de geschiedenis in vergetelheid is geraakt. Je kunt je afvragen of hem dit aan te rekenen valt. Hoe dan ook, het komt nog steeds voor dat mensen met een paranormale begaafdheid een sekte stichten, voorbeelden te over.

Aan de andere kant zie je dat de monotheïstische religies in het algemeen afwijzend staan tegenover spiritueel genezen. Tenzij dit gebeurt via een door hen georganiseerde gebedsdienst, in welk geval het als een 'wonder' wordt beschouwd en tegelijk als bewijs voor de waarheid van hun eigen opvattingen.

Vanwaar al deze verwarring? Op de eerste plaats is het zo dat een magnetiseur *ervaart* dat de energie die hij gebruikt van buitenaf komt – een ‘kosmische’ kracht is – die via hem doorgegeven wordt aan zijn cliënt. Het is dan verleidelijk deze kracht toe te kennen aan een object van persoonlijke verering, zoals een hindoeïstische godheid, een patroonheilige of aan Jezus ‘himsel’.

Het verband tussen geloof en spiritueel genezen komt ook tot uiting in wat je ‘de geloofskracht’ zou kunnen noemen. Aangezien genezing voor een groot deel wordt veroorzaakt door deze geloofskracht, die in de zieke zelf ligt, kun je het verzoek om hulp van een zieke beschouwen als een verzoek om geloof. Zo beschouwd zou je spiritueel genezen kunnen ‘verklaren’ als een overdracht van ‘geloof’, waarna de zelf genezende kracht van het lichaam van de patiënt het verdere werk doet. Het is een mogelijkheid die ik zeker niet uitsluit, al zullen we verderop zien dat er ook andere mechanismen zijn van waaruit spiritueel genezen beschouwd kan worden.

Tegelijk ligt hier een obstakel voor de beginnende magnetiseur: niets is beter voor het zelfvertrouwen dan een positief resultaat. Maar om echte resultaten te bereiken moet de magnetiseur voldoende vertrouwen in zijn eigen kunnen hebben. Op dit punt kan het geloof / vertrouwen dat een ervaren magnetiseur heeft in de beginner ‘wonderen’ bereiken.

Hoe dan ook, de magnetiseur moet als het ware zó sterk overtuigd zijn van zijn magnetische energie, dat hij geloofskracht voor twee heeft. Dit stelt hoge eisen aan magnetiseurs en het is dan ook geen wonder dat zij soms hun toevlucht zoeken in een object van verering, waaruit zijzelf geloofskracht putten.

Iets vergelijkbaars zie je bij helderziendheid. (Een ontwikkeld helderziende kan overigens altijd spiritueel genezen, iets wat omgekeerd niet het geval hoeft te zijn). Beginners op het gebied van intuïtieve ontwikkeling hebben de neiging zich vast te klampen aan objecten, bijvoorbeeld de Tarotkaarten, de I Ching, handlezen, astrologie. Men spreekt in dit verband over ‘waarzeggen’. Een gevorderd helderziende heeft dit soort dingen niet meer nodig. Die weet direct, uit eigen innerlijke ervaring. De enige waarde die dit soort waarzeg-middelen hebben, is dat zij een beginner de kracht geven in zichzelf te gaan geloven. Hij komt tot rust als hij de ‘heilige’ Tarotkaarten legt en gelooft dat deze kaarten een mystieke kracht hebben de waarheid te onthullen. Wat hij vervolgens ziet, is louter zijn eigen intuïtie. Het nadeel hiervan is, dat het vaak moeite kost om de stok waarmee je hebt leren lopen, op tijd weg te gooien.

Zelf ben ik zo’n vijfendertig jaar geleden een tijdje in de leer geweest bij een Tarotkaart lezer. Hij vertelde me dat het in feite niet uitmaakt welke kaarten door een vraagsteller getrokken worden. “Je kunt die kaarten gewoon wegpakken en de volgende dertien gebruiken. Het resultaat is precies hetzelfde.” Ik was stomverbaasd en het duurde een tijd voor ik me realiseerde dat hij gelijk had! In het algemeen kun je stellen, dat hoe ingewikkelder een waarzegstelsel is, hoe meer rationeel ingestelde mensen zich erdoor aangetrokken voelen. De meest intuïtief ingestelde mensen zullen bijvoorbeeld gaan handlezen of turen in een kristallen bol. De middenmoot zal de I Ching of de Tarot gebruiken. Terwijl de echt rationalistische ‘die-hards’ zich richten op de astrologie. Hoe ingewikkelder een waarzegstelsel is, hoe moeilijker het wordt je ervan los te maken. Vandaar dat vooral astrologen hier vaak grote moeite mee hebben. Velen van hen ontkennen zelfs dat zij aan een vorm van waarzeggen doen en spreken over astrologie als ‘een wetenschap’.

Zo komt het ook voor dat sommige magnetiseurs hun cliënten in een piramide laten plaatsnemen, of een andere constructie, om energie te concentreren. Behalve dat zijn er in de loop van de tijd nog tientallen andere hulpmiddelen ‘ontdekt’, zoals

het gebruik van gekleurde doeken, wierook, enzovoort. Voor al deze hulpmiddelen geldt, dat ze in feite geen essentieel onderdeel vormen van spiritueel genezen. Dat wil zeggen dat dezelfde resultaten behaald worden door magnetiseurs die deze hulpmiddelen niet gebruiken. Waaruit natuurlijk niet volgt dat hulpmiddelen altijd nutteloos zijn. Voor wie er mee kan werken en zich er goed bij voelt, is het natuurlijk prima.

Ooit komt de dag dat de mens zal vliegen op de twee vleugels van wetenschap en geloof. Maar voorlopig is het nog niet zover. Op dit moment wordt de Aarde geteisterd door een aantal verschillende wereldbeelden, die eerder met elkaar in oorlog zijn, dan dat zij bezig zijn een Gemeenschap van Overtuigingen te stichten. De oorzaak ligt hierin dat veel mensen in hun hoogmoed weigeren in te zien, dat een wereldbeeld altijd slechts een grove benadering is van de werkelijkheid. De kosmos is te groot, het leven te gecompliceerd en de geest te creatief, dan dat een door de mens gevormd wereldbeeld dit zou kunnen omvatten. Alle reden dus om het eigen wereldbeeld niet absoluut te nemen.

Aan de andere kant dreigt voor degenen die dit wel inzien het gevaar van relativisme: de opvatting dat zekerheid niet bestaat en dat alles relatief is. Mensen hebben nu eenmaal de neiging om van het ene uiterste naar het andere te gaan. Het lijkt wel op een ouderwetse slingerklok. De slinger beweegt het langzaamst als hij helemaal links of rechts boven is, om even te stoppen op het hoogste en uiterste punt, vervolgens met toenemende snelheid naar beneden te vallen en met maximale snelheid door het midden te schieten. Om daarna af te remmen en zo lang mogelijk in het andere uiterste te blijven. Zo ontstaan opvattingen als: 'ieder wereldbeeld is evenveel waard', 'goed en kwaad zijn cultureel bepaald', of: 'het geweten is slechts een evolutionair mechanisme'. Maar al zal onze rationele geest nooit absolute zekerheid vinden in een door de mens geschapen wereldbeeld, toch bestaat er zekerheid: de stem van het geweten, die je leidt in een wereld vol twijfel. Mensen met een spiritueel wereldbeeld beschouwen moraal dan ook als een kosmische wet. In een variatie op Descartes zou je kunnen zeggen: je mag aan alles twijfelen, maar je mag niet twijfelen aan het geweten.

De ontwikkeling van wereldbeelden

Schematisch gesproken zijn er binnen de wereldbeelden vijf hoofdstromingen: het animistische, het polytheïstische, het religieuze (monotheïsme), het wetenschappelijke en het spirituele. Schematisch, want je kunt ook spreken over het communistische wereldbeeld, het fascistische wereldbeeld of het wereldbeeld van een bedelmonnik.

Het oudste wereldbeeld is het *sjamanistische* (ook wel 'animisme' of 'magisch denken'). Dit wereldbeeld is (was) algemeen bij volkeren uit het stenen tijdperk. Tegenwoordig komt het nog voor bij Indianen, in Siberië en bij een aantal Afrikaanse volkeren. Het sjamanisme kenmerkt zich door het geloof in een spirituele wereld vol zielen van overledenen, geesten en demonen. Deze laatsten worden in het westen ook wel 'goden' genoemd, maar het verschil met wat wij onder een godheid verstaan is groot. Sjamanisten geloven dat het mogelijk is contact met de spirituele wereld te maken en dat via dit contact veranderingen in de fysieke wereld kunnen plaatsvinden.

In het sjamanistische denken staat het begrip 'macht' centraal. Hoe meer geestelijke macht (mana, prana, chi), hoe beter je je vijanden kunt weerstaan. Het geweten is hierbij onbelangrijk. Zo lijkt het erop dat binnen het sjamanistische

denken de spirituele vermogens eerder gebruikt worden om een medemens te vervloeken dan om hem of haar te genezen en de angst voor 'Boze Geesten' en 'het Boze Oog' is algemeen.

Het latere *religieuze* wereldbeeld kenmerkt zich in grote lijnen door het geloof in één God, één heilig boek (Bijbel, Thora, Koran), één verlosser (Jezus, Mozes, Mohammed) en één leer (christendom, jodendom, islam). Deze ene leer is de juiste. Iedere die iets anders beweert, heeft het dus bij het verkeerde eind, zo niet erger: is een ketter, een heiden, een kafir. De oudere tussenvorm, het polytheïsme (Romeinen, Germanen, en tegenwoordig nog deels het hindoeïsme), is tolerant ten opzichte van andersdenkenden. Maar met de komst van het monotheïsme ontstonden de godsdienstoorlogen.

De nieuwe religies eisten de alleenheerschappij op over het spirituele. Bijvoorbeeld: Christus genas mensen. Dat is een *wonder*, dat wil zeggen iets *bovennatuurlijks*, dat uitsluitend mogelijk is door persoonlijk ingrijpen van god of een door hem gekozen vertegenwoordiger (engel / heilige). Iedere andere genezing moet dus verklaard worden als het werk van de duivel en de genezer moet verbrand worden als heks.

In de afgelopen eeuwen verloor het christendom, na een verbeterde strijd, veel terrein aan de wetenschap. Het gevolg was dat de christenen een stuk toleranter werden. Het verbranden van heksen raakte uit de mode en God veranderde van een 'God der wrake' in een 'God van liefde'. Veel mensen realiseren zich niet hoe groot deze verandering is. Een christen van twee eeuwen geleden zou een moderne katholiek of protestant hoogstwaarschijnlijk niet als 'geloofsgenoot' herkennen. Dat de islam op dit gebied nog een lange weg te gaan heeft moge duidelijk zijn.

Ondanks de nieuwe tolerantie en oecumene, blijven de christelijke kerken in het algemeen afwijzend staan tegenover spirituele genezers. Hun bezigheden beschouwen zij nog steeds als een aantasting van hun gezag. Al zijn er enkele protestante bewegingen die elementen van het spirituele weer geabsorbeerd hebben. Het is opvallend hoe veel moeite schrijvers op het gebied van het spirituele zich nog geen eeuw geleden getroostten om hun denkbeelden in overeenstemming te brengen met de Bijbel. Zo hamerden spiritisten erop dat er sprake is van een verkeerde Bijbelvertaling waar het gaat om de heilige geest. De juiste vertaling zou zijn: *heilige geesten*.

Moderne boeken over spiritueel genezen besteden niet veel aandacht aan de opvattingen van de kerken. Althans westerse boeken. In landen als Brazilië of de Filipijnen heeft de katholieke kerk nog veel macht en daar hebben schrijvers als Allan Kardec (1804–1869), die christendom en spiritisme probeerde te verzoenen, nog steeds veel invloed.

Het spirituele wereldbeeld

Het spirituele wereldbeeld heeft een aantal overeenkomsten met het sjamanistische wereldbeeld. In beide gevallen is het uitgangspunt dat een mens een lichaam *heeft*, maar een geest *is*. Dat er een geestelijke wereld bestaat met daarin onder andere de geesten van overledenen. Dat het mogelijk is contact met deze wereld te maken. En dat via dit contact veranderingen in de fysieke wereld kunnen plaatsvinden.

Toch zijn er ook grote verschillen. In het sjamanistische denken is de geestelijke wereld vol gevaren: Boze geesten, natuurgoden, demonen. In het moderne spirituele denken staat het begrip 'naastenliefde' centraal. Via contact met de geestelijke

wereld kun je andere mensen helpen. De geestelijke wereld wordt doorgaans beschreven als gevuld met liefde. Het geweten speelt een grote rol, bijvoorbeeld in de leer van het karma. Bij gebrek aan beter noem ik dit: een kijk van onderaf en een kijk van bovenaf. Je zou kunnen zeggen dat (een deel van) de mensheid via de stadia van religie en wetenschap (materialisme) er tegenwoordig toe komt om de thema's van het sjamanisme opnieuw, maar nu 'van boven af' te beschouwen.

Het woordgebruik op dit gebied is helaas nogal chaotisch. Schematisch kun je zeggen:

Spiritueel wereldbeeld: geloof in een geestelijke wereld en een bestemming van de mens, namelijk groei in liefde. In plaats van het spirituele wereldbeeld spreekt men ook van 'New Age' of 'alternatief'. Dat is enigszins misleidend, want deze visie is beschreven door mystici van alle tijden en alle volkeren.

Spiritistisch wereldbeeld: (hierbij) de overtuiging dat het mogelijk is om, meestal via een medium, contact te hebben met de geesten van overledenen. Helaas is de term 'spiritisme' min of meer geclaimd door de aanhangers van Alan Kardec, die in voornamelijk (streng) katholieke landen wonen. Hierdoor bevat deze vorm van spiritisme veel katholieke elementen, zoals het geloof in 'Heiligen'.

Het spiritualistische wereldbeeld: 'spiritualisten' is de naam die moderne West-Europese en Amerikaanse spiritisten vaak gebruiken. Het is spiritisme maar dan zonder de katholieke saus.

Het wetenschappelijke wereldbeeld

De wetenschap heeft een eeuwenlange strijd moeten voeren tegen de kerkelijke opvattingen. En hoewel ze deze strijd overtuigend gewonnen heeft, zijn er nog steeds sterke anti-religieuze stromingen binnen het wetenschappelijke bolwerk. Men spreekt hier van 'sciëntisme', een wereldbeeld dat claimt, dat alleen dat waar is wat wetenschappelijk bewezen kan worden. Een typerend argument uit deze hoek is, dat paranormale verschijnselen niet bestaan, omdat ze niet in overeenstemming zijn met de wetenschap. Een vreemd argument als je bedenkt hoe vaak de wetenschap van zienswijze is veranderd.

Een aparte plaats binnen het sciëntisme wordt ingenomen door de militaristische tak van 'debunkers' en 'skeptici', die hun leven wijden aan het te vuur en te zwaard bestrijden van ieder onderzoek dat door parapsychologen geproduceerd wordt. Een weinig verheffende bezigheid, die tot gevolg heeft dat parapsychologisch onderzoek meer buiten de universiteiten plaatsvindt dan erbinnen.

Aan de andere kant zijn parapsychologen er tot op heden niet in geslaagd een universele / overkoepelende theorie van spirituele verschijnselen te formuleren. Je kunt je dan ook afvragen of het überhaupt mogelijk is met de methoden van de moderne wetenschap onderzoek te doen naar spirituele verschijnselen. Het spirituele kenmerkt zich door het spontane, het eenmalige en het individuele karakter ervan. Wetenschap richt zich op verschijnselen die oproepbaar zijn, (eindeloos) herhaald kunnen worden en objectief zijn. Dat valt lastig te verenigen. Aan de andere kant spreken we moeiteloos over de geschiedwetenschap, terwijl ook hier het onderwerp een anekdotisch karakter heeft. Je kunt de slag bij Waterloo evenmin in een laboratorium oproepen, reproduceren of testen.

Een apart probleem hierbij is het *heilige* karakter van Psi-ervaringen. Nu kenmerkt de moderne maatschappij zich hierdoor, dat werkelijk *niets* meer heilig is, dus dit verdient enige toelichting. Het is bijvoorbeeld bekend dat personen, die een bijna-

dood-ervaring gehad hebben, hierna een ander wereldbeeld krijgen en hun leven meer spiritueel gaan inrichten. Minder uitgesproken, maar eveneens ingrijpend zijn uittrede-ervaringen. Zelfs alleen maar genezen te worden door een magnetiseur kan mensen ertoe brengen zich minder materialistisch op te stellen. Door spirituele ervaringen worden mensen er vaak toe gebracht de wereld en hun leven vanuit een 'hoger' standpunt te gaan beschouwen. De wereld is niet alleen materieel, het lot berust niet louter op 'toeval', er is meer tussen hemel en Aarde.

Dat wil zeggen dat het spirituele niet uitsluitend beschouwd kan worden als een willekeurig – wetenschappelijk bestudeerbaar – 'verschijnsel', maar als een *kracht* die sturing geeft aan het menselijk leven. Een hogere kracht ... iets '*heiligs*' ... (waarmee niet gezegd is, dat een medium een heilige is!). Dit aspect wordt momenteel volledig genegeerd. Begrijpelijk, niets is bedreigender voor het eigen wereldbeeld dan een geheimzinnige kracht die je ertoe kan dwingen een ander wereldbeeld te gaan aanhangen. Maar zolang dit niet erkend wordt, is het – in ieder geval in mijn ogen – niet mogelijk een wetenschap van het spirituele te vormen.

Waarom verschijnt het spirituele zo zelden in een laboratorium? Waarom krijgt een helderziende de winnende lotnummers niet te zien? Klaarblijkelijk omdat deze kracht hier niet voor *bedoeld* is. Het lijkt onwaarschijnlijk dat een wereldbeeld dat uitgaat van materie, doelloosheid en verklaarbaarheid, in staat is het hogere, het bedoelde en het zinvolle te begrijpen.

Materie en geest

Het dieperliggende probleem hier is dat van de samenhang tussen lichaam en geest. Of misschien beter, van het gebrek aan samenhang. In onze moderne samenleving worden lichaam en geest immers als twee totaal verschillende zaken (categorieën) behandeld, iets wat vaak wordt verweten aan de Franse filosoof René Descartes (1596–1650), die algemeen wordt beschouwd als de stamvader van het moderne rationalistische / wetenschappelijke denken. Feit is dat de (natuur)wetenschap zich uitsluitend op de materie richt en op dit gebied het ene succes na het andere behaalde. Zonder dit succesverhaal zou de wereld er heel anders uitzien. Terwijl het geestelijke het domein is geworden van religie en moraal.

Tegelijk zien we dat het gebied van het spirituele een steeds kleinere rol speelt in het bewustzijn van de mensen. Denk bijvoorbeeld aan de achteruitgang van het belang van religies. In vorige eeuwen bouwde men kathedralen in het hart van de steden. In onze tijd worden de beste plekken in de steden gereserveerd voor bankgebouwen. Terwijl voor de echte 'diehards' onder de wetenschappers, religie niet veel meer is dan een vorm van massapsychose en moraal slechts een evolutionair overlevingsmechanisme. En voor degene voor wie dit laatste iets te ver gaat, wordt het geweten ingeperkt tot een *logisch* gebiedje, volgens de formule dat 'wat je behoort te doen' (moraal) nu eenmaal iets anders is dan 'wat *is*' (de wetenschap).

Magnetiseurs gaan doorgaans juist uit van de *eenheid* van lichaam en geest. Zij sluiten zich hier aan bij wat tegenwoordig 'holistische' geneeskunde wordt genoemd, waarbij 'heel de mens' wordt benadrukt. Mystici van alle tijden en van alle volkeren hebben al duizenden jaren de ervaring van de eenheid van al het bestaande benadrukt.

Praktisch gesproken moeten lichaam en geest op de een of andere manier verbonden zijn. Als ik wil dat mijn arm omhoog gaat, dan gaat hij omhoog (de geest

heerst over het lichaam). Als ik een hele fles wijn heb gedronken, sla ik wartaal uit (de materie heerst over de geest). Er moet dus een brug tussen beide categorieën bestaan.

Een oplossing is het ontkennen van het zelfstandig bestaan van één van de twee categorieën. Zo zal een materialistische psychiater zijn patiënten anti-depressiva en anti-psychotica voorschrijven, uitgaande van de vooronderstelling dat bewustzijn slechts een chemisch bijproduct is van de hersenen (materie). Terwijl een idealistische genezer nadruk zal leggen op het gesprek, ervan uitgaande dat materie uiteindelijk niets meer is dan ingedikt bewustzijn.

Binnen de spirituele traditie gaat men er vaak van uit dat de mens drie lichamen heeft: het fysieke lichaam, het energielichaam (etherische lichaam) en de geest (astrale lichaam). Hierbij vormt het energielichaam de schakel die materie en bewustzijn met elkaar verbindt.

Dit lijkt een elegante oplossing, tot je je realiseert dat we geen flauw idee hebben hoe dit energielichaam verbonden is met – en inwerkt op – het fysieke lichaam. Laat staan hoe het verbonden is met het bewustzijn. Onze kennis van het energielichaam is dus zeer beperkt en diverse auteurs op dit gebied zijn het niet altijd met elkaar eens. Sommige gaan zelfs uit van meer dan drie lichamen, waarmee wij snel in het gebied van de speculatie belanden.

Desondanks lijkt het energielichaam een betere kandidaat voor wetenschappelijk onderzoek dan de geest, en zeker het paranormale, op zich. Juist vanwege het tussenkarakter zal het een minder grote paradigmasprong vereisen. Maar ook hier zal (althans dat vermoed ik) 'het sturende', 'het richtinggevende' karakter ervan eerst erkend moeten worden. Misschien wel als een kracht die niet in de driedimensionale ruimte maar wel in de tijd bestaat?

Het offer

De bewustzijnsontwikkeling van de mensheid kan symbolisch worden weergegeven in de opeenvolgende stadia van het offer. In eerste instantie is er sprake van een mensenoffer (sjamanisme). Zo was het enkele duizenden jaren geleden bij een aantal volkeren rond het Middellandse Zeegebied gebruikelijk de eerstgeborene te offeren en het babylijk onder de ingang van het huis te begraven. Volkeren als de Maya's en Azteken waren meer recentelijk nog berucht om hun mensenoffers, waarbij het levende hart uit de slachtoffers werd gesneden en het bloed via speciaal aangelegde goten van hun piramides stroomde. Het vernietigen van de Azteekse cultuur door Cortez wordt tegenwoordig beschouwd als een barbaarse daad, maar tegelijk moeten wij vaststellen, dat de ondergang van deze achtergebleven beschaving onvermijdelijk was.

Naarmate de beschaving voortschreed werd het mensenoffer vervangen door het offer van een dier, vaak een rund, zoals bij de Grieken en Romeinen (polytheïsme). Bij tegenwoordige Voodoo-rituelen wordt nog wel een kip geslacht en het bloed rond gesprenkeld. De rol van bloed is overigens typerend. Denk bijv. ook aan het 'bloed van Christus', dat de priester tijdens het misoffer drinkt. In een volgend stadium werd het dierenoffer vervangen door ander voedsel, bijvoorbeeld brood en vruchten (monotheïsme). Om tenslotte te eindigen in het reukoffer, waarbij wierook wordt gebrand (spiritueel wereldbeeld). Zo beschouwd heeft de mensheid vier stadia doorlopen: mensenoffer, dierenoffer, plantenofer, reukoffer, wat overeenkomt met een theorie die populair is bij aanhangers van de New Age.

Het proces van spiritueel genezen kan uiteengelegd worden in een aantal afzonderlijke elementen. Zo'n analyse is natuurlijk kunstmatig. In werkelijkheid kun je spiritueel genezen niet uiteen rafelen. Maar op deze manier kan ieder aspect afzonderlijk bekeken en besproken worden. In de praktijk worden de diverse stappen niet apart genomen, maar zullen ze in elkaar overvloeien. De stappen zijn:

Als eerste: ontspan je, stop met denken en voel liefde.

Vervolgens: stel je open en blijf geaard.

Dan het genezen: gebruik je handen en vertrouw op je intuïtie.

En tenslotte: sluit af.

In de volgende paragrafen wordt iedere 'stap' afzonderlijk besproken. Houd daarbij in gedachten, dat het in werkelijkheid niet zozeer om opeenvolgende 'stappen' gaat, als wel om verschillende gezichtshoeken van waaruit spiritueel genezen bekeken kan worden. En dat niet iedere magnetiseur ieder van deze 'stappen' zal ervaren zoals ze hier beschreven worden.

De eerste stap: ontspan je, stop met denken en voel liefde

Als eerste moet je in een bepaalde geestestoestand zijn om effectief spiritueel te genezen. Deze geestestoestand komt neer op: ontspan je, stop met denken en voel liefde. Ieder van deze drie elementen behoeft enige uitleg.

1. Ontspan je: Tijdens de voordracht van een bekend helderziend medium hoorde ik deze met nadruk verklaren:

“Het enige verschil tussen mij en andere mensen is, dat ik mij kan ontspannen.”

Dat is misschien wat overdreven, maar je bewust ontspannen is van groot belang bij spirituele (paranormale) ontwikkeling. Als je geluk hebt, behoor je tot de mensen die dit van nature kunnen. Anders is het aan te raden een cursus bewuste ontspanning te volgen. Zelfs al kost dit enige jaren, dan nog is het zeker de moeite waard.

Spirituele ontwikkeling is sowieso een langdurig proces, waarbij veel geduld nodig is.

2. Stop met denken. Dat klinkt een stuk makkelijker dan het is! In principe bestaan er drie manieren om 'denkloosheid' te bereiken: leegmaken, verdoven en richten.

De eerste methode – leegmaken – is het meest direct. Ga elke dag enkele uren zitten, wees bewust en denk niet. Gewoon doen dus. Of beter gezegd: 'niet doen'. Of misschien wel het beste: 'doen door niet te doen'. Deze directe methode wordt gebruikt in Zen kloosters. Wat begrijpelijk is, omdat dit praktisch alleen op te brengen valt binnen de discipline van een groep. Een moderne variant hierop zijn stromingen die 'mindfulness' (ook wel 'consciousness' of 'awareness') propageren. Hierbij wordt meestal aangeraden jezelf in het dagelijks leven te trainen bewust te zijn / aandachtig te zijn / niet te oordelen / niet te denken. Als voordelen worden genoemd dat je niet naar een klooster hoeft te gaan en niet afhankelijk bent van een leermeester. Maar dit zijn tegelijk de nadelen, want er zijn er maar weinigen die zo op eigen kracht een doorbraak bereiken.

De tweede methode om 'gedachtenloosheid' te bereiken, is je geest verdoven door innerlijk aan één stuk door dezelfde woorden te herhalen. In principe maakt het

niet uit welke woorden dat zijn. Maar je maakt het jezelf niet makkelijk met een uitdrukking als: “Appelsap is lekker.” Vandaar dat de meeste aanhangers van deze methode kiezen voor een of andere ‘heilige’ mantra. En volgens het principe ‘wat van ver komt is lekker’, liefst niet uit de Europese traditie. Populair is bijvoorbeeld de Indiase formulering: ‘Om mani padme hum’, wat zoiets betekent als: ‘het juweel in de lotusbloem’. Nóg overtuigender is het als een goeroe je een geheime mantra toefluistert, die (zogenaamd) speciaal op jouw persoonlijkheid is toegesneden. De beweging van Maharishi Mahesh Yogi (1918–2008) heeft op deze manier zo’n vijf miljoen (!) mensen geld afhandig weten te maken. Een beetje immoreel, maar aan de andere kant is voor spirituele ontwikkeling *geloof* vereist. En als een toneelstukje je daarbij kan helpen ... Het nadeel van mantra’s is, dat je hiermee de prachtige biologische computer van je hersenen in een eindeloze ‘loop’ dwingt. Op korte termijn kan dit wel enig effect sorteren, maar op langere termijn is het resultaat afstompnd.

Bij de derde methode richt je je aandacht op ‘energie’, bijvoorbeeld door heel bewust te letten op je ademhaling, zoals in de Hatha Yoga. Maar ook door heel intens naar muziek te luisteren. Als je werkelijk opgaat in muziek, denk je niet, of in ieder geval heel weinig. Of zoals bij Tai Chi / Qigong, door je te richten op de energie die door je lichaam stroomt, terwijl je langzame bewegingen uitvoert. Dit laatste komt overeen met wat een magnetiseur doet. Een magnetiseur richt zijn aandacht op de energie die via hem naar een andere persoon stroomt. Er bestaan heel wat opvattingen over deze ‘energie’ en de manier waarop deze al dan niet stroomt. In het volgende hoofdstuk zullen we deze energiepatronen nader beschouwen.

3. Ten derde: voel liefde. Net zoals het woord ‘God’ heeft het woord ‘liefde’ een bijsmaak gekregen, doordat het vaak misbruikt wordt. Toch omschrijft het nog steeds het beste waar het hier om gaat. Spiritueel genezen gebeurt niet uitsluitend vanuit het waarnemende bewustzijn. Er hoort ook zoiets als liefdevolle emotie / betrokkenheid bij. Het kan soms moeilijk zijn dit op te brengen bij een willekeurige cliënt. Een eenvoudig hulpmiddel hierbij: stel je voor hoe je cliënt als baby was en hoe een moeder naar hem of haar keek.

De tweede stap: stel je open en blijf geaard

Je open stellen en geaard blijven is zoiets als een spagaat. Je gaat tegelijk twee verschillende kanten op. Helaas weet ik niet hoe ik het anders zou moeten omschrijven.

Als eerste: je open stellen. Magnetiseurs *ervaren* dat er een genezende kracht door hen heen stroomt. Waar komt deze kracht vandaan? De antwoorden hangen af van de cultuur waarin een magnetiseur leeft. Bij volkeren met voorouder-verering wordt een machtige voorvader als bron van deze kracht aangewezen. Terwijl protestante ‘healers’ zweren dat de kracht van Jezus afkomstig is. Zo ontmoette ik eens een katholiek Braziliaans medium, die er vast van overtuigd was dat de heilige Franciscus Xaverius hem bijstond. Desgevraagd houd ik het persoonlijk meestal nogal vaagjes op ‘de kosmos’.

Psychologisch gesproken kan ook het eigen zelf als bron genoemd worden. De menselijke ziel bevat immers het hele scala aan eigenschappen, van duivel tot engel. Alles zit in iedereen. En zoals wij graag het demonische aspect buiten ons plaatsen: wij werden verleid ... slechte vrienden ... ik kan me niet voorstellen hoe iemand tot zo’n lage daad komt ... zo plaatsen wij ook het spirituele buiten onszelf. Dus

misschien gebruiken magnetiseurs zonder het te beseffen hun eigen hogere vermogens. Nadeel van deze laatste theorie is dat zij niet overeenstemt met de manier waarop magnetiseurs hun bezigheden *ervaren*.

Je 'open stellen' is wezenlijk belangrijk, omdat je anders het gevaar loopt dat je met eigen kracht gaat werken. Dan geef je weliswaar energie aan de cliënt, maar het is je eigen energie. Het gevolg is dat je je moe of zelfs uitgeput voelt na een behandeling. Is er sprake van echte doorstroming van energie uit 'de kosmos', dan voel je je na de behandeling juist verfrist. Alsof een deel van de energie die door je heen stroomde voor jezelf bewaard is gebleven.

Een voorbeeld: Vijftwintig jaar geleden ontmoette ik een zeer gelovige dame, toen al in de tachtig, die een begaafd magnetiseur was. Zij vertelde dat zij rond haar vijfenzeventigste gestopt was met het geven van consulten en spiritueel genezen. Het was wel genoeg geweest. Vervolgens kreeg zij de ene ziekte en kwaal na de andere. Zij begon opnieuw met haar praktijk en werd weer gezond. "Blijkbaar is het de bedoeling dat ik blijf magnetiseren, want anders word ik ziek," was haar commentaar.

Hoe dan ook, het is belangrijk om je open te stellen als je spiritueel wilt genezen. De eenvoudigste manier is om hulp *vragen*. Tot wie je je wendt lijkt minder belangrijk. Tot je gids, een beschermengel, je voorvaderen, een totemdier ... het schijnt allemaal te werken. Al hoorde ik eens een voordracht van een Canadees medium, die ons met klem aanraadde geen 'omwegen' te gebruiken maar je rechtstreeks tot God te wenden. Hij legde veel nadruk op het heilige karakter van genezen, wat natuurlijk niet voor iedereen geldt.

Als je sterk beïnvloed bent door het moderne materialistische wereldbeeld, is *vragen* misschien iets teveel van het goede. Probeer je dan open te stellen voor 'de kosmos' in het besef dat jijzelf daarvan maar een oneindig klein deeltje uitmaakt. Hoe dan ook, probeer niet actief energie te geven / te duwen. Laat het gebeuren. Zo ken ik een ervaren magnetiseur die als lijfspreuk heeft: "Hoe minder je doet, hoe beter het is".

Ten tweede: blijf geaard. Zoals je openstellen hoort bij het hoofd / de geest, zo hoort aarding bij de voeten / het lichaam. Stel je voor dat vanuit je voetzolen wortels diep in de Aarde groeien. En belangrijker: *voel* hoe je voetzolen met de grond verzinken. Essentieel is het voelen, de voorstelling is een hulpmiddel. Net als de openstelling moet deze aarding tijdens het spiritueel genezen behouden blijven. Zo niet loop je kans spanningen van je cliënt in je eigen lichaam op te slaan. Dan gaat je cliënt met een vrij hoofd naar huis, terwijl jij last krijgt van hoofdpijn.

De derde stap: gebruik je handen en vertrouw op je intuïtie

In deze paragraaf ga ik uit van de manier waarop ik zelf werk. Dat is enkel bedoeld als *voorbeeld* ter illustratie van de diverse aspecten van spiritueel genezen. Anderen zullen het anders doen. In het boek 'Psychic Healers' van David St. Clair (1974) staat zelfs een voorbeeld van een genezer die zijn cliënten altijd met een sigaret in de mond behandelde!

Zelf vraag ik een cliënt altijd eerst om zich enkele minuten te ontspannen. Als je het niet verklapt wil ik wel bekennen, dat ik meestal een deel van die tijd gebruik om mijzelf in stemming te brengen, te ontspannen, me open te stellen en te aarden. Ik ben ook maar een mens en kan niet van de ene op de andere seconde de knop omdraaien!

Vervolgens ga ik met mijn handen over het lichaam van mijn cliënt. Waar geneeskrachtige energie uit mijn hand begint te stromen is blijkbaar een zwakke plek. In de geneeskunde is het gebruikelijk eerst de diagnose te stellen en vervolgens te gaan behandelen. Maar hier werkt het dus andersom! Even terzijde, deze tegenstelling is typerend voor een aantal (maar niet alle!) spirituele ervaringen.

Natuurlijk is het mogelijk dat een magnetiseur van te voren al 'ziet' waar zwakke plekken zijn in de aura van een cliënt. Maar voor magnetiseurs in het algemeen geldt het motto: *de hand is het oog van de ziel*. Zolang je voelt dat er energie stroomt of weggenomen wordt, blijf je op deze plek. Wel kan het zijn dat een helderziende indruk in mij opkomt, bijvoorbeeld in de vorm van een 'zich opdringende' herinnering aan een kennis die bepaalde symptomen had, of een tv programma over een bepaalde ziekte. Komen er geen indrukken? Ook goed. Ik praat wat met mijn cliënt, vraag bijvoorbeeld hoe hij of zij de behandeling voelt. Vervolgens schud ik mijn hand af en herhaal de procedure over de rest van het lichaam.

Je kunt je natuurlijk ook beperken tot het orgaan waar je cliënt problemen mee heeft. Of tot het van onderaf, via de voetzolen, energie door het hele lichaam 'instralen'. Of juist van bovenaf met strijkende bewegingen energie afvoeren. Op den duur weet je 'spontaan' welke behandeling op welk moment en bij welke cliënt zinvol is. Tot het zover is, raad ik aan cursussen intuïtieve ontwikkeling te volgen en in de leer te gaan bij een magnetiseur. Het niet volgen van goeroes is in onze tijd langzamerhand een dogma geworden. Maar uit boekjes valt dit nauwelijks te leren. Bovendien is het doorgaans zo, dat degenen die zonder hulp van buitenaf het energetisch genezen willen ontwikkelen, het meest gebaat zijn bij een leraar. Terwijl zij die bereid zijn in de leer te gaan, vaak maar weinig steun nodig hebben en al snel te horen krijgen dat zij het verder zonder hulp kunnen stellen.

De vierde stap: sluit af

Sluit de behandeling af, bijvoorbeeld door even je handen onder een kraan te houden. Of door je voor te stellen hoe je de band tussen jou en de gemagnetiseerde verbreekt. Anders loop je het risico dat je energie blijft verliezen.

Doordat het hier zo schematisch behandeld is, klinkt het waarschijnlijk moeilijker dan het in werkelijkheid is. In feite duurt magnetiseren niet veel meer dan tien minuten en wordt een groot deel van de overige tijd besteed aan het spreken met je cliënt en vooral ook aandachtig luisteren.

Spiritueel genezen op afstand is ook mogelijk en werkt vaak even goed als wanneer de zieke lijfelijk aanwezig is. Hierbij wordt in grote lijnen hetzelfde schema gevolgd als hiervoor. Al kost dit wat meer concentratie, doordat je bewust gebruik maakt van je voorstellingsvermogen. Dit laatste is overigens altijd een goed hulpmiddel bij spiritueel genezen. Bijvoorbeeld door je een ziek orgaan voor te stellen *alsof* het kerngezond is / omringd is met licht / een gouden gloed heeft.

Wanneer werkt magnetiseren?

In principe geldt voor magnetiseren: iedere ziekte kan genezen worden, maar niet iedere zieke. Al is dit een tamelijk algemeen beginsel. In de praktijk werkt magnetiseren vaak goed bij ziekten die een psychische component hebben, zoals bij hoofdpijn, maagzweren en post natale depressie (postpartum depressie). Puur

organische ziekten zijn vaak wat moeilijker te behandelen. Terwijl ziekten van het beendergestel het minst beïnvloedbaar zijn. Zo is voor de meeste magnetiseurs het hoogst bereikbare resultaat bij kiespijn, even goed te worden als een tabletje paracetamol. Dat wil zeggen: de pijn voor korte tijd wegnemen. Maar adviseer de cliënt daarna dringend een tandarts te bellen, want het gaatje in de kies zit er nog steeds!

Verder is het zo dat het effect van magnetiseren individueel is. Bij twee cliënten met dezelfde ziekte kan het zijn, dat de behandeling bij de één goed aanslaat en bij de ander geen enkel effect heeft. Maar óf de behandeling al dan niet zal aanslaan, valt van te voren vaak moeilijk in te schatten. Soms heeft een andere magnetiseur wel succes. Soms komt het voor, dat je enige tijd later wel succes hebt. In het eerste geval wordt wel gezegd dat het 'trillingsgetal' van deze andere magnetiseur beter overeenkomt met het 'trillingsgetal' van de cliënt. In het andere geval luidt de verklaring dat het 'karmische' moment van genezing nog niet was aangebroken. Hoe dit ook moge zijn, garantie op genezing kan niet gegeven worden.

Een ander lastig punt is, dat ziekten vanuit het oogpunt van de magnetiseur vaak een psychische component hebben, waar dit voor de medische wetenschap niet zo is. Een voorbeeld: Een dame komt bij een magnetiseur met een geblokkeerd kniegewricht. Zij is al bij haar huisarts geweest en bij de fysiotherapeut, maar haar knie blijft op slot zitten. En passant vertelt zij, dat ze in scheiding ligt en dat zij onenigheid heeft met haar ex-man over de vraag wie het huis krijgt. Zij vindt dat dit per se aan haar toegewezen moet worden. De magnetiseur hoort haar aan en zegt: "Mevrouw, uw probleem is dat u het been stijf houdt."

Een dergelijke verklaring is *individueel*. Het had bijvoorbeeld evengoed kunnen zijn, dat de oorzaak gezocht had moeten worden in een knieblesure, die tijdens het sporten was opgelopen. Het schematisch weergeven van psychische oorzaken van ziekten is daarom gevaarlijk. Bijvoorbeeld: Astma wordt veroorzaakt door ingehouden agressie. Hartzwakte komt doordat men meer aandacht (liefde) geeft dan dat men krijgt, enzovoort. De vraag die altijd voorop moet staan is: heeft de cliënt er iets aan als ik hem of haar iets vertel over de psychische achtergrond van zijn of haar ziekte?

Een tijd geleden las ik een boek over chakra's. Het was een interessant boek, waarin het uiterlijk en de kleuren van de chakra's met veel details werden beschreven. Zo wist het boek me te melden, dat chakra's altijd met de klok meedraaien. Mochten ze eventueel tégen de klok indraaien, dan duidt dit op een ernstig probleem. Maar tja, ik heb nóg een boek! Toevallig ook over chakra's, en daarin staan heel andere beschrijvingen van de vormen, de kleuren, de grootte en de draairichting van de chakra's. Dus ging ik maar eens 'Googelen', met de zoektermen 'chakra's' en 'draairichting'.

Dat leverde een divers beeld op. Volgens een willekeurige reiki site draaien de chakra's bij mannen tegen de klok in en bij vrouwen met de klok mee. Op een andere site staat echter, dat de 1e chakra bij mannen met de klok meedraait, de 2e tegen de klok in, de 3e weer met de klok mee, enzovoort. En dat dit bij vrouwen juist andersom is. Op weer een andere site kunnen we lezen, dat er sprake is van binnenwaarts en buitenwaarts draaien. Een volgende site weet ons te melden dat chakra's altijd met de klok meedraaien, althans bij gewone mannen én vrouwen, maar dat ze bij 'getransmuteerden' tegen de klok in draaien. Hoe verder ik zocht, hoe gevarieerder het aanbod! Hoe zit het nu eigenlijk?

Laten we ten eerste vaststellen dat in de vele duizenden jaren van onze westerse traditie grote aantallen helderzienden geleefd hebben. En dat deze niet minder begaafd waren dan hun oosterse tegenhangers. En al deze helderzienden, vanaf de oudste Egyptische tijden tot ongeveer 1880 na Christus, hebben nooit chakra's gezien.

Rond 1880 kwam hierin verandering en wel door de boeken van Helena (ook wel 'madame') Blavatsky, de belangrijkste kracht achter de oprichting van de theosofie. Blavatsky ontwierp een nogal gecompliceerde occulte theorie, die voor een belangrijk deel steunt op de oosterse traditie. En zo deden begrippen als 'karma' en 'chakra' hun intrede in het westen. Op zich is er niets mis mee om inzichten uit andere culturen over te nemen. Het is toch ook aangenaam om af en toe eens bami te eten?

Maar helaas was Blavatsky nogal gek op het getal *zeven*. Zo zijn er volgens haar zeven niveaus van ontwikkeling, die ieder weer onderverdeeld moeten worden in zeven subniveaus, enzovoort. En tegelijk was zij niet geneigd samen te werken met andere mediamek begaafden, die de zaken soms wel eens anders zagen en – in de ogen van Blavatsky – laagstaande wezens moesten zijn. En zo kon het gebeuren, dat tegenwoordig iedereen in het westen meent dat er zeven chakra's zijn. Maar ja, volgens het Tantrisme zijn er acht chakra's. Terwijl verschillende Tibetaanse stromingen slechts vijf chakra's kennen. Binnen India zijn er stromingen die uitgaan van 4, 5, 6 tot zelfs 14 chakra's.

Nemen we hierbij dat er nog een andere grote oosterse traditie bestaat, de Chinese, die westerlingen vooral kennen van de acupunctuur. Ook deze traditie beweert dat levensenergie op een bepaalde manier stroomt, namelijk via 'meridianen' en hun knooppunten. Maar deze knooppunten lijken in niets op de Indiase chakra's.

Zoals ik hiervoor al beschreef, heb ik op internet een aantal min of meer willekeurige sites geraadpleegd. Wat ik nog niet vermeld heb, is dat deze sites allemaal op dezelfde *absolutistische* manier over de chakra's schrijven. Met telkens even grote zekerheid weet de schrijver of schrijfster ons te melden dat er precies

zeven chakra's zijn, en dat de kleuren daarvan *zijn* ... de draairichtingen *zijn* ... enzovoort, zonder ergens te vermelden dat anderen er toch echt anders over denken. Ik besloot mijn zoektocht te beperken tot de eerste twintig sites. En het toeval wil dat de twintigste site, gemaakt door een magnetiseur, van een heel ander kaliber was.

“Chakra's”, zo beschreef deze magnetiseur, “zijn dingen die sommige mensen zien en anderen niet. Óf je ze ziet, hoeveel ervan, in welke kleur, of ze al dan niet draaien, en zo ja in welke richting ... het is allemaal subjectief. Als je er als medium iets mee kunt is het best, maar laat je vooral niet leiden door wat anderen erover te melden hebben. Volg gewoon je eigen gevoel en zie wat voor jou werkt.” Waarlijk, een verlicht man!

Dankzij dit eenzame licht in de duisternis komen we weer terug bij het betoog: Binnen de hedendaagse 'New Age' beweging wordt van alles geloofd. Dat er zeven chakra's zijn. Dat Atlantis echt bestaan heeft. Dat we aan de vooravond staan van een nieuwe en vredevolle tijd. Dat kan natuurlijk allemaal best waar zijn. Of misschien is het ook wel niet waar. Zeker is in ieder geval, dat het hier gaat om een *geloof*. En niet om zaken die binnen de wereldgemeenschap van spirituele genezers zonder meer als feiten worden geaccepteerd.

Aura en projectie

In tegenstelling tot chakra's worden aura's wél wereldwijd waargenomen. De aura is een lichtende uitstraling – al dan niet gekleurd – die een mensenlichaam omhult en die talloze malen door mystici wereldwijd is beschreven. Het kunnen zien van aura's hoort dan ook tot de meest voorkomende vormen van helderziendheid. Maar ook hier geldt: iedereen ziet deze kleuren op zijn of haar eigen manier. Nu is dat op zich niet zo vreemd. Zo heerst binnen mijn eigen gezin al discussie over de vraag of een aardse kleur meer groen is of meer blauw. Terwijl ikzelf nog steeds niet weet wanneer een kleur paars of violet genoemd wordt. Ik kan het verschil wel zien, maar voor mij is het allemaal paars ...

Aan de hand van de aura kunnen auralezers zaken zien die betrekking hebben op de persoon bij wie deze aura hoort. Zo kan een recente woede-uitbarsting bijvoorbeeld enige tijd in de aura zichtbaar blijven in de vorm van oranje-rode kleuren. Vale kleuren of doffe plekken in de aura wijzen doorgaans op zwakte of ziekte van het orgaan waarbij dit zichtbaar is. Sommigen spreken hier over 'gaten in de aura'.

In de zeventiger jaren ontstond enige commotie, toen bleek dat door middel van Kirlian-fotografie 'een aura' zichtbaar gemaakt kan worden. Deze vorm van fotografie berust echter op een 'gewoon' natuurkundig verschijnsel, waarbij lucht ioniseert onder invloed van een elektromagnetisch veld. En hoewel deze foto's wel enige gelijkenis vertonen met de waarnemingen van auralezers, is er nooit een duidelijk verband aangetoond.

Op paranormale beurzen is bijna altijd wel een stand te vinden waar je tegen betaling een aura-foto kunt laten maken, al is de techniek anders dan die van de Kirlian-fotografie en wordt de 'aura' bijvoorbeeld via een computerprogramma zichtbaar gemaakt. Op zich is daar niets mis mee, zolang men zich realiseert dat deze 'aura' uitsluitend dient als (geloofs)hulpmiddel en kapstok om intuïtieve waarnemingen te doen, net als Tarotkaarten, voetafdrukken en dergelijke.

In 1972 ontwikkelde de parapsycholoog Tart de 'deuropening-proef'. Hij liet één 'psychic' (= paranormaal begaafde) in een kamer kijken naar een deuropening (met open deur). Op de gang hierachter was een proefpersoon die af en toe vlak bij de deuropening ging staan. De vraag was: kan de auralezer alleen aan het verschijnen van de aura zien of de proefpersoon al dan niet dicht bij de deuropening staat? Het antwoord bleek: nee! Later is deze proef in Denemarken met tien auralezers herhaald, met eenzelfde resultaat. Nu is dit aantal te klein om een definitieve conclusie te trekken, maar het lijkt erop dat auralezers een aura alleen kunnen zien als zij ook de persoon in kwestie zien.

Aan de andere kant vermeldt Wim Gmelig Meyling (1913–1975) dat hij er ooit in geslaagd is, in een stikdonkere kelder een kat te lokaliseren aan de hand van de aura van het dier. Hoe kan dit?

Veel paragnosten menen dat 'helder zien' geschiedt, doordat een beeld vanuit het onderbewuste geprojecteerd wordt op het netvlies. Min of meer vergelijkbaar geloven mediums / spiritisten, dat deze beelden door een geleide-geest in de hersenen geplaatst worden. Ook hier wordt gebruik gemaakt van beeldspraak: de betekenis van woorden als 'onderbewuste' of 'geleide-geest' liggen niet zover uit elkaar als je op het eerste gezicht zou zeggen.

Ook psychotici zien beelden en horen stemmen zonder dat zij hierover de controle hebben, iets waar ieder normaal mens van in de war zou raken. Van wie komen deze beelden en stemmen? Vanuit het onderbewuste of van geesten? De argumenten voor het laatste zijn veruit het meest overtuigend, al was het maar omdat deze patiënten het zelf zo ervaren, dat deze indrukken van andere persoonlijkheden komen. Helaas is dit een onderwerp waar moderne psychiaters niet graag openlijk over spreken, omdat zij vrezen verstoten te worden door hun wetenschappelijke – materialistische – collega's. Ook op het gebied van 'bezetenheid' moet er nog heel wat gebeuren voor wetenschap en het spirituele wereldbeeld nader tot elkaar komen.

Als verklaring maakt 'onderbewuste' of 'geleide-geest' niet veel uit. Wat is dat voor een raar ding, dat 'onderbewuste', dat in staat blijkt persoonlijkheden en helderziende indrukken te laten ontstaan? Waar zit dit ergens? Hoe werkt het dan? Aan de andere kant: Hoe weet deze geleide-geest wanneer en welke indrukken hij in de hersenen moet plaatsen? Van een geleide-geleide-geest?

Hooguit kunnen we vaststellen dat de geesten-verklaring overeenkomt met wat sjamanen en helderzienden al duizenden jaren hebben waargenomen. En dat deze verklaring minder pretentius is dan de verklaring vanuit het onderbewuste. Zogezegd meer respect toont voor het heilige karakter van het spirituele.

Maar van nóg een andere kant, zoals het gezegde luidt: 'Alles zit in iedereen, moordenaar en hoer. Het gaat erom wat je toont'. Mensen met zelfkennis zullen dit kunnen beamen. Maar in het verlengde hiervan zou je ook kunnen zeggen: 'Alles zit in iedereen, heilige en engel. Het gaat erom wat je gelooft'. Waarmee ik wil zeggen dat het hogere evenzeer diep in de ziel van ieder mens aanwezig is. En dus niet noodzakelijkerwijs buiten jezelf gezocht hoeft te worden.

Hoe dan ook, het helderziende beeld wordt pas waargenomen nadat het (op het netvlies) is *geprojecteerd*. Dat wil zeggen dat de beelden die een paragnost 'ziet' niet in de buitenwereld bestaan, maar een projectie zijn van zijn innerlijk. Merk hierbij op dat tijdens helderziende waarnemingen de ogen van de helderziende vaak een lichte glans krijgen.

Zo zou verklaard kunnen worden hoe Gmelig Meyling de kat in het donker kon opsporen. Hij nam de positie van de kat 'onbewust' helderziend waar en projecteerde een lichtschijnsel in de juiste richting. Dat wil zeggen dat er een tweede vorm van

'aura-zien' bestaat, die niet afhankelijk is van het zien van de persoon. Dat is het zien van een aura met het 'geestesoog'.

Stel dat iemand op een bepaalde plaats een 'geest' ziet. Je zou deze plek kunnen onderzoeken, bijvoorbeeld door er camera's op te hangen of er metingen te doen van elektromagnetische straling, zoals infrarood. Dit soort dingen zijn gebeurd en tot op heden met weinig resultaat. Maar als het werkelijk om een projectie gaat, is dat niet verwonderlijk. Het zou dan zinvoller zijn om onderzoek te doen naar wat zich afspeelt op het netvlies van de waarnemer en de signalen erheen.

Als dit zo is, wil dat zeggen dat aura's, chakra's, enzovoort, uitsluitend *subjectief* bestaan en dat het zinloos is naar een objectieve grond te zoeken. Pas als je aan de hand van een aura iets kunt zeggen over bijvoorbeeld de gezondheidstoestand van een cliënt, neem je deel aan de objectieve wereld en kun je iets zeggen waar andere mensen iets aan hebben.

Leren aura's te zien

Er bestaan tientallen boeken waarin minutieus wordt uitgelegd hoe je aura's kunt leren zien. Men begint bijvoorbeeld met het leren zien van de aura van een kleur. Kijk naar een blauw vel papier op een witte muur. Of beter, kijk er naast. Niet staren, niet inspannen, maar juist ontspannen. Dan verschijnt 'vanzelf' een vlek in een andere kleur (iets wat rationalisten als een 'normaal' verschijnsel beschouwen). Zodra je dit goed kunt, probeer je de aura van een plant te zien. Als dit je lukt, probeer je – eventueel met nog allerlei tussenstappen – de aura bij een mens waar te nemen. Het proces dat hierbij gevolgd wordt, lijkt veel op het proces van leren 'waarzeggen'. Dat wil zeggen dat het zelfvertrouwen geleidelijk wordt opgebouwd, waarbij in eerste instantie een 'trucje' wordt gebruikt. Namelijk het zien van de aura van een kleur.

Vergelijken we dit bijvoorbeeld met de boeken die je willen leren waarzeggen aan de hand van Tarotkaarten. Ook hier wordt het zelfvertrouwen stap voor stap opgebouwd. Dat gebeurt meestal door middel van twee magische woorden: 'Jung' en 'synchroniciteit'. Op zich hebben deze woorden weinig betekenis. Het woord 'synchroniciteit' is een bedenkfel van de psycholoog Jung, die zelf toegaf dat dit slechts een etiket is. Maar magie werkt echt, want bij de meeste mensen wordt door het noemen van deze twee woorden op wonderbaarlijke wijze het kritisch denkvermogen uitgeschakeld en ontstaat het geloof dat een geheimzinnige macht ervoor zal zorgen dat de Tarotkaarten precies zo terecht komen, dat ze een leesbare betekenis hebben. Gezien mijn eerdere ervaringen (met het voorstel magnetiseren 'kwantum-behandeling' te noemen) zou het me niet verwonderen als in sommige moderne Tarotboeken het woord 'synchroniciteit' vervangen is door de uitdrukking 'kwantum-relatie'!

Mogelijk worden aurakleuren pas betekenisvol als ze gezien worden met het 'geestesoog', in welk geval je even goed met je rug naar de persoon in kwestie kunt zitten. Waar ik bij moet vermelden, dat ik bepaald geen specialist ben op dit gebied. Een voorbeeld: Door een dame hierom gevraagd 'zag' ik een keer met veel moeite een roomwitte kleur in haar buurt, waaruit ik afleidde dat zij kort daarvoor haar leven had veranderd en voortaan enkele uren per week in haar tuin was gaan werken. Ik vertelde haar dit en zij was onder de indruk. Inderdaad was er sprake van een grote verandering in haar leven met betrekking tot haar tuin. Zij het ... dat zij haar tuin vele jaren gedurende enkele uren per week netjes had onderhouden. Maar kort geleden had zij hier genoeg van gekregen en een contract met een tuinman afgesloten! Het

tegenovergestelde van wat ik beweerde! Nou ja, toch niet slecht voor iemand die nauwelijks het verschil weet tussen paars en violet.

Aura's voelen

Behalve aura's *zien* kun je ook aura's *voelen*, iets wat voor een magnetiseur meer 'voor de hand' ligt. Dit voelen gebeurt met je hele lichaam en veel mensen kennen het als iets dat ze waarnemen als een andere persoon dicht bij hen staat. Specifieke delen van de aura voelen gaat het eenvoudigst met de handen. Magnetiseurs zullen vaak op deze manier contact maken met (de energie van) een cliënt.

Ook hier zijn er schema's. Vaak wordt de aura ingedeeld in zeven lagen (zeven ... Blavatsky!): de fysieke, de emotionele, de mentale (denken), de astrale, de spirituele, de universele liefde en de causale laag. Aangezien de betekenissen van de vierde tot en met de zevende laag nogal vaag zijn, wordt vaak alleen over de eerste drie lagen gesproken. De fysieke laag: gezondheid. De emotionele laag: gevoelens. De mentale laag: het denken.

Maar ook hier is niet alles zoals het lijkt. Zo heb ik een aantal keren een cursus gevolgd aan het Arhur Findlay College, het Europese Mekka van het spiritualisme. Op een dag wilde de cursusleidster ons laten oefenen in het voelen van aura's. Zij vroeg ons om eerst met onze handen dicht bij een proefpersoon iets concreets te voelen over het *denken* van deze persoon en daarna verder van het lichaam iets concreets te voelen over de *emoties*. "U bedoelt andersom", klonk direct het commentaar van enkele cursisten. De emotionele laag ligt immers dicht bij het lichaam dan de mentale. "Nee, niet andersom! De *eerste* laag is het denken en de *tweede* laag is het voelen", klonk het beslist. Nu houden mediums niet van discussiëren, dus nadat de deelnemers onderling enige verbaasde blikken hadden uitgewisseld, gingen we aan de slag.

Nu ik het zo opschrijf, lijkt het niets bijzonders. Maar als je al een aantal dagen intens je intuïtieve vermogens aan het trainen bent, neem je minder afstand van de gebeurtenissen. Hoe dan ook, de resultaten waren zeer bevredigend en volkomen vergelijkbaar met de resultaten die we bij eerdere oefeningen hadden gehaald. Blijkbaar maakt het niet uit wáár je welke laag 'voelt', mits je van te voren met jezelf afspreekt wat waar thuishoort. En natuurlijk is het beter om het jezelf niet al te moeilijk te maken en dus niet voortdurend van afstand / laag te wisselen. Waarmee we – na een energetisch uitstapje – weer terug zijn bij de vraag wat dan wél algemeen aangenomen wordt.

Concrete zaken

Zoals we hiervoor al zagen, is het onjuist om Mesmer als de stamvader van het magnetiseren te beschouwen. Maar het is nu eenmaal gebruikelijk en je moet toch ergens beginnen. Mesmer dus ... meende dat een mens magnetische energie heeft. En dat deze energie, net als een magneet, twee polen heeft: een Noordpool en een Zuidpool. Hij geloofde dat deze energie door duizenden kleine kanaaltjes door het lichaam stroomt. En dit – in al zijn vaagheid – is wat de meeste magnetiseurs geloven.

De eerste pool wordt wel aangeduid met termen als: 'geestelijk', 'hemels' of 'kosmisch'. Antroposofen spreken van de 'denkpool'. De Chinezen noemen dit al

duizenden jaren 'yang'. Deze pool wordt meestal in het hoofd gesitueerd. De tweede pool heet bij de chinezen 'yin' en wordt in het westen vaak met 'Aarde-energie' aangeduid. Antroposofen spreken van de 'levenspool'. Deze energie treedt binnen via de voetzolen (ook wel via de stuit).

Als je als magnetiseur met je handen over het lichaam van je cliënt gaat, kun je vaak goed voelen waar meer en waar minder energie zit. Zit er vanaf het middenrif naar beneden toe weinig energie, dan is je cliënt niet goed geaard. Dat wil zeggen dat hij of zij teveel in het hoofd zit, niet erg praktisch is en niet erg kritisch. Vaak merk je daarbij op dat de buikademhaling zwakker is. En opvallend vaak blijkt deze persoon een of andere vorm van meditatie te beoefenen. Het is jammer dat tegenwoordig het idee heerst dat mediteren altijd goed is, alsof het een munt is met maar één kant. Als iets werkt, dan zijn er ook nadelige aspecten. Iemand die slecht geaard is kan beter niet mediteren en zich in plaats daarvan beter bezighouden met tuinieren, pottenbakken of tapdansen.

Zo kun je soms ook aan respectievelijk buikzijde / rugzijde een verschil voelen. Is de rugzijde duidelijk sterker ontwikkeld, dan heb je te maken met een persoon die een stevige wil heeft (zijn rug recht houdt), gedisciplineerd is en rationeel. Is de buikzijde sterker ontwikkeld, dan heb je te maken met iemand die vooral in het leven staat via gevoelens, waarneming en intuïtie. Voel je een groot verschil, dan kun je al binnen enkele minuten je cliënt verrassen met een 'helderziende' indruk!

Ook kun je van onder af, via de voetzolen, energie aan iemand toevoegen. Of juist van boven naar beneden energie (spanning) laten wegvloeien. Of de energie *letterlijk* via het hoofd en de voetzolen binnenkomt en afvloeit is daarbij van minder belang. Het *voelt* in ieder geval alsof het zo is. Zoals we ook niet exact weten via welke kanalen dit gebeurt. Al is het wel waarschijnlijk dat het zenuwstelsel, met name de ruggengraat (ruggenmerg), hierbij een rol speelt.

Behalve de tot hier besproken 'basisvormen' van spiritueel genezen, bestaan er nog een aantal variaties. Zo is het mogelijk een persoon met twee of meer magnetiseurs tegelijk te behandelen. Vreemd genoeg heeft dit lang niet altijd een versterkend effect, omdat in een aantal gevallen magnetiseurs elkaar – meestal onbewust – tegenwerken. Het is in dit geval belangrijk dat magnetiseurs zich eerst op elkaar afstemmen.

Ook bestaat het spiritueel genezen met een groep gelijkgestemden. Dit wordt meestal beoefend in kringen van spiritisten / spiritualisten en wordt dan 'groeps-healing' genoemd. Ook hier vormt het vooraf op elkaar afstemmen van de groep – vaak door gezamenlijk naar een stukje muziek te luisteren – een belangrijk onderdeel.

Bestaat de groep uit leden van een protestantse beweging, dan spreekt men over 'gebedsgenezing'. In dit laatste geval worden eventuele successen doorgaans toegeschreven (via de voorganger) aan de persoonlijke tussenkomst van Jezus Christus. Maar daarmee misbruiken zij het spirituele om hun eigen opvattingen te propageren. Er bestaan boeddhistische genezers, hindoeïstische genezers, joodse genezers, katholieke genezers en zelfs ongelovige genezers, zoals de bekende Nederlandse paragnost Gerard Croiset (1909–1980). Dat iemand mensen kan genezen, zegt iets over de kracht van het spirituele, niet over de waarheid van een bepaalde levensbeschouwing.

Uit vreemde streken

Er zijn genezers – bijvoorbeeld op de Filipijnen – die via hun handen 'operaties' verrichten. Het is moeilijk om hier vanuit onze situatie een oordeel over te geven. In het boek 'The Trickster and the Paranormal' van George Hansen staat beschreven hoe een professionele cameraploeg vanuit verschillende gezichtshoeken zo'n operatie filmde. Het verwijderde weefsel werd vervolgens per vliegtuig naar een Duits laboratorium gestuurd. Maar zoals soms gebeurt met vliegtuigbagage: het pakketje raakte zoek en werd nooit meer teruggevonden. Tot overmaat van ramp bleek dat de camera's het op het beslissende moment hadden laten afweten. Een typisch voorbeeld van het paranormale dat niet onderzocht wil worden! Om deze reden wordt het spirituele vaak aangeduid met woorden als 'occult' (= duister / verborgen) of 'esoterisch' (= innerlijk / alleen voor ingewijden).

Helaas zitten er heel wat oplichters onder de Filipijnse genezers. Hier hebben we te maken met een typerend golfverschijnsel. In eerste instantie is er iemand die 'iets bijzonders' doet. Deze persoon raakt bekend en mensen trekken erheen. Dan verschijnen er meerdere personen die iets soortgelijks doen. Het verschijnsel wordt populair. Onder de nieuwe beoefenaars zit een groeiend aantal oplichters. Deze worden ontmaskerd. En de populariteit van het verschijnsel neemt weer af. Deze golf is goed waar te nemen bij Filipijnse genezers. Maar ook bij de ontstaansgeschiedenis van het westerse spiritisme, waarbij vaak fysieke verschijnselen optraden. Tegenwoordig zien wij deze golf bij ayahuasca gebruikende sjamanen in het Amazonegebied.

Ook in Brazilië zijn er healers die werken met operatietechnieken, waarbij voorwerpen, bijvoorbeeld een keukenmes, gebruikt worden. Deze operaties – zonder enige vorm van anesthesie – verlopen pijnloos, wat erop wijst dat hierbij een vorm van magnetiseren in het spel is. Beroemd in dit verband was bijvoorbeeld Zé Arigó (1921–1971) van wie meerdere filmopnamen zijn gemaakt (op YouTube te bewonderen). Overigens zijn deze technieken eerder ook in westerse landen voorgekomen. Een gemeenschappelijk kenmerk van Filipijnse en Braziliaanse healers is dat deze onder trance werken.

Wat is trance?

Bij een trance-medium krijgen veel mensen beelden van een vrouw in zigeunerkleding, die voor een kristallen bol zittend woest met haar ogen begint te draaien en onverstaanbare klanken uitstoot. Leuk voor een film, maar niet de werkelijkheid van trance.

Trance is een geestestoestand, die in verschillende gradaties kan optreden. De lichtere vormen van trance komen bij iedereen voor, al zullen de meeste mensen het dan 'ontspanning' noemen en niet trance. Je voelt je slaperig en rustig. De snelheid waarmee gedachten in je opkomen neemt af. Maar je bent nog steeds wakker. Beelden verschijnen voor je geestesoog. Misschien stuk voor stuk, of juist als in een te snelle film. Kortom: je bent in lichte trance. Het is een stadium dat veel mensen meemaken voor het slapengaan. Maar dat evenzeer ontstaat bij allerlei vormen van 'bewuste ontspanning'. Al zullen ook hier de beoefenaars vaak liever niet spreken over trance.

De volgende fase kenmerkt zich door wat spiritisten 'overschaduwing' noemen. Ook dit komt veelvuldig voor in het dagelijkse leven. Je ziet het bijvoorbeeld bij 'bevlogen' sprekers, of bij toneelspelers die zich volledig vereenzelvigen met hun rol, bij schrijvers die 'geïnspireerd' aan het werk zijn. In al deze gevallen gaat het om mensen die in een bewustzijnsfase komen van waaruit zij met een innerlijke kracht en overtuiging handelen / spreken / inspiratie hebben, die zij in het gewone dagelijkse leven niet hebben.

Iemand die gewild in diepe trance kan gaan, noemt men een 'trance-medium'. (Dit in tegenstelling tot ziekelijke vormen van diepe trance, zoals bij een slaapwandelaar of een patiënt met meervoudige persoonlijkheden). In dit diepe stadium van trance lijkt het alsof een andere persoonlijkheid het lichaam van het medium overneemt. De stem verandert, de gelaatsuitdrukking verandert. En het medium zegt of doet dingen die hij / zij in het dagelijkse leven nooit zou zeggen of doen. Dit kan zover gaan dat het medium na het beëindigen van de trance niet weet wat hij / zij in de trance gezegd of gedaan heeft. Ik vond het wel een beetje eng toen ik het voor het eerst zag! Maar bij verschillende seances – met verschillende mediums – bleek mij dat de uitgesproken boodschappen waarachtig en leerzaam op mij overkomen. Al moet ik hier aan toe voegen, dat het niveau doorgaans dat van de zondagspreek van een dominee niet overstijgt. Sommige trance-mediums stichten een beweging of sekte, waarbij de gelovigen geregeld naar de boodschappen van het medium komen luisteren. In hoeverre deze boodschappen correct zijn valt moeilijk te beoordelen, omdat ze vaak erg theoretisch van aard zijn. Serieuzer wordt het pas als verschillende mediums – onafhankelijk van elkaar – met dezelfde concrete boodschap komen. En zelfs dan is het zaak te blijven vertrouwen op het gezonde

verstand. Waaraan ik moet toevoegen, dat ik nooit de geringste behoefte gevoeld heb mij in deze richting te ontwikkelen en mogelijk te kritisch ben.

Trance-healing

Tussen de verschillende stadia van trance zit géén scherpe grens. En natuurlijk bestaan er ook andere en uitgebreidere indelingen van trance. Waar het hier om gaat is dat spiritueel genezen altijd vanuit een lichte trance gebeurt. En dat is helemaal niet eng. Je zou het immers 'bewuste ontspanning' kunnen noemen.

Toch komen ook andere vormen van trance voor bij spiritueel genezen. Zo kan het tot je verbazing gebeuren, dat je jezelf gedetailleerde uitspraken hoort doen in de trant van: "Jij hebt als kleuter een auto-ongeluk meegemaakt". Typerend hierbij is de innerlijke zekerheid waarmee je het jezelf hoort zeggen. Hoe kan dit?

Spiritisten gaan ervan uit, dat bij 'overschaduwning' een deel van het bewustzijn van de magnetiseur wordt overgenomen door een geleide-geest. En dat deze de juiste woorden / beelden aan de magnetiseur doorgeeft. Het zou echter evengoed kunnen zijn, dat de magnetiseur hierbij een diepere laag van zichzelf aanspreekt. Zich als het ware laat leiden door zijn eigen diepere wetende Zelf.

Diepe trance wordt slechts door een enkele westerse magnetiseur gebruikt. Sommigen menen dat hierbij vormen van genezing mogelijk zijn die voor het 'gewone' bewustzijn onbereikbaar zijn. Anderen stellen dat iemand die 'ver' genoeg ontwikkeld is, deze bijzondere vormen van genezing ook zonder diepe trance kan bereiken. Ook hier komen wij terecht in het gebied van de speculatie. Feit blijft dat diepe trance en spiritueel genezen in het westen niet vaak samengaan.

En zo komen wij weer terug bij de vormen van spiritueel genezen waarbij wél altijd diepe trance gebruikt wordt, zoals de Braziliaanse en de Filipijnse mediums die in trance operaties verrichten. Zoals altijd in het spirituele zijn de grenzen vaag, maar deze operaties vallen buiten wat men in het westen gewoonlijk onder 'magnetiseren' verstaat.

Spiritueel genezen en drugs

Waar de Filipijnse en Braziliaanse trance-healers voornamelijk christelijk-spiritualistisch georiënteerd zijn, komt uit het oerwoud van de Amazone nog een andere tak van spiritueel genezen, die beoefend wordt door sjamanen (de 'paragnosten' van de naturreligies). Deze Indiaanse genezers zijn in het westen vooral bekend vanwege het gebruik van ayahuasca, een psychedelische drug.

Nu is het gebruik van geest veranderende middelen algemeen onder sjamanen. In onze streken werd vele eeuwen geleden gedroogde vliegenzwam gebruikt om in trance het lichaam te verlaten (te gaan vliegen) en in 'het tweede lichaam' veraf gelegen plekken te bezoeken. Deze vorm van uittreden wordt ook wel 'real time out of body experience' genoemd. Het kenmerk is dat de geest het lichaam verlaat en vanuit een punt in de ruimte, of gekleed in een 'geesteslichaam', plekken bezoekt in dezelfde tijdruimte. Dat wil zeggen op Aarde en in het heden. Dit in tegenstelling tot uittredingen in 'het astrale', waar de geest de Aarde verlaat en in andere werelden terecht komt, die voornamelijk bewoond worden door de geesten van overledenen.

Bij het gebruik van ayahuasca lijkt sprake te zijn van een aparte vorm, waarbij men vooral in contact komt met 'natuurgeesten'. De leiding en de spirituele kracht

van de sjamaan zijn bij dergelijke genezingen van het grootste belang. Zoals bij magnetiseren een deel van de energie bij de magnetiseur blijft en deze in de loop van de tijd indirect spirituele vermogens zal ontwikkelen, zo zal ook een leerling sjamaan zich spiritueel ontwikkelen. Het is verontrustend dat in de huidige 'ayahuasca-golf', waarbij jaarlijks vele duizenden westerlingen een weekje doorbrengen in een sjamanistisch centrum, al dan niet in het oerwoud, het aantal 'sjamanen' die er geen blijk van geeft over enige helderziende vermogens te beschikken, enorm is toegenomen.

Bovendien kun je je afvragen hoe nuttig het is, het gebruik van ayahuasca uit deze traditie te isoleren. In het verleden is al een ander heilig geneeskruid uit de Indiaanse traditie losgeweekt, wat geleid heeft tot de grootste wereldwijde verslaving ooit, namelijk de tabak. Bovendien streven moderne ayahuasca-gebruikers er niet naar een ander te genezen, maar hopen zij door het gebruik van deze drug hun *persoonlijke* groei te bevorderen. Naar mijn mening wordt spirituele groei bereikt via een langdurig proces van inspanning en ervaring en hebben inwijdingen, geheime mantra's of drugs op dit gebied slechts een beperkte waarde.

Magnetiseren en hypnose

De meeste mensen kennen hypnose van spectaculaire shows, waar een hypnotiseur slachtoffers uit het publiek zichzelf volstrekt belachelijk laat maken. Dat is geen best begin. Maar we moeten ons realiseren dat hypnose – in tegenstelling tot magnetiseren – een wetenschappelijk volledig erkend verschijnsel is. Onder hypnose verkeren mensen in een bewustzijnstoestand waarbij het kritische denken is uitgeschakeld en zij suggesties letterlijk opvatten en uitvoeren.

Hieruit volgt dat de menselijke geest uit verschillende onderdelen bestaat die min of meer onafhankelijk werken:

1. Het kritische denken. Misleidend ook wel 'het bewustzijn' genoemd.
2. Het programmeerbare denken. Dit is evenzeer bewust, maar wordt ook onder 'het onbewuste' gerangschikt.
3. Het uitvoerende denken. Evenzeer – maar dan meer terecht – het onbewuste genoemd.

Het eerste deel, het kritische denken, is – naar we mogen hopen – algemeen bekend.

Het derde deel vereist een korte uitleg. Stel dat je in de stad een auto bestuurt en opeens schiet er iets ... een kind?... tussen twee geparkeerde auto's de weg op. Je remt. Koos je er bewust voor te remmen? Nee. Je dacht niet na, het gebeurde in een reflex. Als je eerst had moeten denken: er is iets voor me op de weg ... dus ik moet remmen ... dus ik moet met mijn voet het gaspedaal loslaten ... dus ik moet op het rempedaal drukken, dan was je al honderd meter verder geweest. Je remt zelfs vóór je precies hebt kunnen zien wat het was dat de weg opschoot. Zo ook lopen wij niet bewust. Dat wil zeggen, wij sturen niet bewust de honderden spieren aan die nodig zijn om een stap te zetten, ons daarbij in evenwicht te houden, enzovoort.

In feite vormt het bewustzijn hooguit tien procent van de enorme ijsberg aan denkprocessen die zich in ons afspelen. En de andere negentig procent speelt zich af *in onze hersenen*. Vandaar dat het zo eenvoudig is voor materialisten om te doen alsof de menselijke geest *als geheel* in de hersenen zit. Een beroerte schakelt een deel van de hersenen uit. En zie: je bent halfzijdig verlamd, kunt niet meer zien, kunt niet meer praten, kunt woorden niet meer herkennen. Al deze zaken zitten in de

wonderbaarlijke biologische computer van ons brein. Maar ons bewustzijn *niet*, zoals je bijvoorbeeld kunt zien aan mensen die een bijna-dood-ervaring hebben gehad tijdens een toestand van 'hersendood'.

Het tweede deel, het programmeerbare bewustzijn, is eigenlijk het meest wonderbaarlijke aspect van onze geest. Vertelt een hypnotiseur aan dit deel van je geest dat je een hond bent en je zult op handen en voeten over het podium gaan lopen. Dat wil zeggen dat het programmeerbare bewustzijn moeiteloos suggesties accepteert en deze zo letterlijk mogelijk zal uitvoeren, waar we deze suggesties normaal gesproken als onzinnig zouden beschouwen. Het is dit deel van de geest dat bij een psychose onder invloed van 'stemmen' kan gaan geloven, dat een willekeurige voorbijganger een buitenaards wezen is en mogelijk zelfs kan overgaan tot moord. En het is evenzeer dit deel van de geest dat religies mogelijk maakt.

Kinderen tot een jaar of zeven hebben weinig kritisch denkvermogen en zijn buitengewoon vatbaar voor hypnose door een vertrouwd ouderfiguur. Eenmaal geprogrammeerd met de suggestie dat zij 'moslim' zijn, of 'christen', blijven zij dit hun hele leven geloven en geven dezelfde suggestie weer door aan hun kinderen. Religie heeft met vrije wil weinig te maken. Opvallend is bijvoorbeeld dat Joden of Moslims die zich met grote moeite van hun religie hebben weten te bevrijden, daarna nog steeds onpasselijk worden bij alleen al de gedachte aan het eten van varkensvlees. Zo groot is de macht van het programmeerbare bewustzijn.

Nogmaals Mesmer

Lees een willekeurig boek over hypnose en je zult hoogstwaarschijnlijk merken, dat het onderwerp magnetiseren niet – of hooguit als voetnoot – aan de orde komt. Iets dergelijks doet zich voor bij boeken over magnetiseren, die het onderwerp hypnose angstvallig vermijden. Je zou dus denken dat deze twee zaken niets met elkaar te maken hebben. Maar schijn bedriegt.

Als de 'stamvader' van hypnose wordt in het westen doorgaans dezelfde *Mesmer* aangewezen, die wij hiervoor al leerden kennen als de 'stamvader' van het magnetiseren. En evenzeer onterecht, want hypnose werd altijd al wereldwijd gebruikt. De oudste ons bekende verwijzing komt uit Egypte van de tweede of derde eeuw voor Christus en is te vinden in de Leidse Papyrus (ook wel bekend als The Demotic Magical Papyrus of London and Leiden), waar hypnose gebruikt wordt om een mediamieke trance te veroorzaken en in contact te komen met de wereld van de geest(en).

Een leerling van Mesmer, Puységur (1751–1825), was de eerste die merkte, dat het bij magnetiseren niet nodig is je handen óp het lichaam te leggen, maar dat de resultaten hetzelfde zijn, als je je handen op korte afstand van het lichaam houdt. De eerste in het moderne westen wel te verstaan. Een andere belangwekkende 'ontdekking' die hij deed, was wat hij 'kunstmatig slaapwandelen' noemde (sommambulisme) en wat later hypnose genoemd zou worden. Ook ontdekte hij, dat sommige van zijn patiënten onder trance in staat waren de diepere oorzaken van hun ziekte aan te geven en zelfs de geneesmethode voor te schrijven.

Hypnose of magnetiseren?

De term ‘hypnose’ komt van James Braid (1795–1860), die op zijn beurt een leerling was van de mesmerist Charles Lafontaine. Voor Braid is hypnose verwant aan meditatie en berust ze op *zelf*-hypnose, waarbij de hypnotiseur enkel helpt door middel van het geven van suggesties. Dit standpunt wordt door moderne hypnotiseurs algemeen aanvaard. Zo verkeren mensen bijna dagelijks enkele malen onder hypnose. Stel bijvoorbeeld dat je auto rijdt en in gedachten een afslag mist. In welke wereld was je toen dit gebeurde? En wat een geluk dat het uitvoerende denken de taak van het autorijden van je overnam!

Vergelijken wij Puységur en Braid, dan zien wij een uitgesproken tegenstelling. Braid: *“Ik geloof niet dat deze conditie (hypnose) veroorzaakt wordt door de overdracht van enige magnetische of occulte invloed, die van mij op mijn patiënt uitgaat”*.

Marquis de Puységur: *“Ik geloof dat ik de kracht heb het levensprincipe in mijn medemensen te activeren. Ik wil van dit vermogen gebruik maken. Dat is al mijn wetenschap en kunde. Geloof en wil.”*

Geen wonder dat de Puységur als een pionier op het gebied van magnetiseren wordt gezien.

Hoe dan ook, op deze manier werd het oorspronkelijke *mesmerisme* gespleten in twee afzonderlijke gebieden, die hierna niets meer met elkaar te maken lijken te (willen) hebben. Een soortgelijk probleem zagen we al bij de verhouding lichaam en geest. Het lijkt de vloek van het westerse analytische denken, dat wij er zó goed in slagen zaken uiteen te rafelen, dat wij daarna de oorspronkelijke eenheid niet meer kunnen waarnemen.

Neem bijvoorbeeld een patiënt die aan een huidaandoening lijdt. En stel dat deze patiënt onder hypnose helderziend kan aangeven, dat hij homeopathisch medicijn X nodig heeft om te genezen. Vergelijken we dit met een patiënt die naar een magnetiseur gaat, waarbij de magnetiseur helderziend in staat blijkt aan te geven dat de patiënt homeopathisch medicijn X nodig heeft om te genezen. Is hier sprake van een spiegelbeeld?

Hoe valt dit te verklaren? Heeft ieder mens diep in zichzelf kennis van zijn eigen levensweg? En kan iemand onder hypnose deze bron in zichzelf aanboren? Betekent dit dat een magnetiseur, die via helderziende waarneming zijn cliënt advies geeft, deze kennis niet verkrijgt via zijn eigen geleide-geest, maar via de geleide-geest (onderbewuste) van zijn cliënt? Of raadplegen beiden dezelfde externe bron? Hoe dan ook: hier blijkt de samenhang tussen hypnose en magnetiseren.

Helaas wordt deze samenhang nog steeds ontkend. Zo kan het gebeuren dat sommige extremistische aanhangers van hypnose beweren, dat magnetiseurs zichzelf onbewust gehypnotiseerd hebben in het geloof dat zij mensen kunnen genezen. Daar zit iets in. Hypnotiseert niet ieder mens zichzelf in het geloof wat hij of zij is?

Aan de andere kant reageren magnetiseurs op deze aantijging met de vraag hoe het mogelijk is, dat slechts een klein aantal hypnotiseurs tot ongelooflijke prestaties komt, bijvoorbeeld Milton Erickson, terwijl de grote meerderheid – waaronder zelfs iemand als Sigmund Freud – niet veel succes boekt. En dat hoewel de techniek van hypnotiseren vrij eenvoudig is. Blijkbaar is hier sprake van een onbewuste magnetische begaafdheid. Evenzeer een goed argument.

De symmetrische structuur van deze argumenten aan beide zijden – onbewuste hypnose versus onbewuste magnetische begaafdheid – wijst erop dat hypnose en magnetiseren in zekere zin elkaars spiegelbeeld zijn. Zou het kunnen dat beide partijen gelijk hebben en dat beiden onbewust willen blijven van hun evenknie?

Maar de soep wordt in de praktijk niet zo heet gegeten als hij in academische discussies wordt opgediend ... Want wie de moeite neemt op internet te zoeken naar magnetiseurs zal al snel merken, dat deze opvallend vaak tegelijk op een hoekje van hun site laten weten, dat ze ook aan hypnotherapie doen! Voor de volledigheid: zelf gebruik ik uitsluitend magnetiseren.

Zoals iedere munt twee kanten heeft, zo zijn er ook negatieve aspecten verbonden met spiritueel genezen. Helaas worden deze vaak genegeerd of zelfs ontkend. Neem bijvoorbeeld de angst die natuervolkeren hebben voor geesten en voor het 'Boze Oog'. Een groot deel van hun rituelen, amuletten, talismannen, enzovoort, is erop gericht het contact met deze geesten uit te sluiten en / of het Boze Oog af te weren. Vergelijken we dit met de Engelse spiritualist Harry Boddington (The University of Spiritualism), die stelt dat astrale bedreigingen, negatieve krachten, elementalen, enzovoort, alleen gezien worden door mensen die een 'oosterse' ontwikkeling volgen, maar nooit door moderne spiritisten, die het contact met de geesten van overledenen altijd als zinvol en liefdevol ervaren. Terwijl occulte scholen aan de andere kant menen, dat spiritisten naïef zijn en de gevaren negeren.

Beide hebben gelijk. Maar dit vergt enige uitleg over het verschil tussen de ontwikkeling 'van onderaf' en de ontwikkeling 'van bovenaf'. Eerst nog dit: veel psychotici staan open voor *beide* werelden, zodat zij stemmen horen en beelden zien van zowel goedwillende als kwaadaardige 'geesten' en 'machten', zonder controle te hebben over dit 'openstaan'.

De ontwikkeling van onderaf / bovenaf

In onze huidige maatschappij is het taboe om de verschillen tussen groepen mensen te benadrukken. Bijvoorbeeld tussen mannen en vrouwen, of tussen volkeren, of culturen. Dat is begrijpelijk gezien het verleden, maar zoals altijd schiet de mensheid ook hier weer te ver door. Zo heten primitieve volkeren tegenwoordig 'stenen tijdperk volkeren' en hun wereldbeeld een 'natuurreligie'. Zonder enige minachting moet vastgesteld worden, dat de 'stenen tijdperk volkeren' in hun ontwikkeling ver achter lopen bij het moderne westen en dat hun wereldbeeld geen 'religie' is.

Hoe dan ook, de ontwikkeling van onderaf centreert zich rondom het begrip *macht*. Men gaat in de leer bij een sjamaan om spirituele machten te verkrijgen. Of in de moderne tijd: men sluit zich aan bij een occult genootschap. Moed is hierbij een vereiste, want de spirituele wereld kan angstaanjagend zijn. Indien succesvol wordt men een magiër. Dat wil zeggen, iemand die spirituele krachten voor allerlei doelen kan benutten.

De ontwikkeling van bovenaf, in zuivere vorm, heet mysticisme. Nu is niet macht het doel, maar de eenwording met het 'al'. Dit vereist bescheidenheid en onzelfzuchtigheid. Theoretisch een enorm verschil. En uiteraard bestrijden beide richtingen elkaar. Zo las ik in een boek over yoga dat zwarte magiërs altijd een vreselijke dood sterven, waarbij zij hun eigen bloed spuwen. Nogal heftig! De vraag is of dergelijke magiërs wel bestaan. Is het mogelijk volstrekt zelfzuchtig te zijn en voorbij te gaan aan alles en iedereen? Het spirituele (of dit geesten van overledenen zijn, of psychische krachten) heeft de eigenschap een *uitvergroting* te geven van wat een medium / magiër erin stopt. Een indrukwekkend, maar ook erg komisch, voorbeeld hiervan is de documentaire Kumaré, van filmmaker Vikram Gandhi, die op internet te downloaden valt. Wie onbaatzuchtig zijn medemensen wil helpen, trekt krachtige hoogstaande 'entiteiten' (Goden) aan. Terwijl egoïstische of onzuivere motieven krachtige lage entiteiten (demonen) aantrekken. De vraag of deze entiteiten

uitsluitend een projectie van de geest van het medium zijn of een zelfstandig bestaan hebben, is hierbij niet van belang. Feit is, wie met vuur speelt brandt zich. En leert zo op harde wijze waar de grenzen liggen.

Aan de andere kant kan de ervaring van de eenheid nog verslavender zijn dan morfine. Sommige mystici besteden hun hele leven aan het telkens opnieuw 'in eenheid te raken'. Magiërs merken hierbij op, dat zij nog moeten leren het hogere naar het Aardse te transformeren.

Hoe dan ook, de werkelijkheid is vaak weerbarstiger dan onze rationele schema's. De ontwikkeling 'van onderaf' en de ontwikkeling 'van bovenaf' vallen in de praktijk vaak samen. En het is opvallend, dat in beide stromingen praktisch identieke methodes gebruikt worden. Het theoretische verschil zit vooral hierin, dat in het eerste geval het doel is met het 'gewone' bewustzijn hogere psychische krachten op te bouwen en in het tweede geval het gewone bewustzijn in dienst te stellen van het hogere.

In dit verband komt het voor, dat idealistische magnetiseurs geen geld vragen voor hun diensten, vanuit het principe: "Waarom zou ik betaald worden voor een vermogen dat in wezen niet van mij is?" Maar hier loert een gevaar. Spiritueel genezen is een overdracht van energie, die naar twee kanten loopt. Het kost de magnetiseur tijd en moeite. Dus is het beter dat er ook iets terug komt. Daarmee betaalt de klant zich vrij en krijgt de ruimte om ook in de toekomst gebruik te maken van de diensten van de magnetiseur.

Vampirisme

Bloed bevat alle voedingstoffen die een organisme nodig heeft om in leven te blijven. Ook vitamine C. Je zou kunnen zeggen dat bloed het universele voedingsmiddel is. Sommige Afrikaanse herdersvolkeren leven weken, soms zelfs maandenlang, van uitsluitend bloed, dat zij aftappen van hun runderen. Spartanen leefden van 'bloedsoep' en de Inuit (Eskimo's) aten nooit graan, groenten of fruit, omdat die in hun gebied niet voorkomen.

Bloed drinken (eten) is dus niet zo vreemd. Maar er bestaan mensen die niet zonder bloed kunnen. Zij worden depressief en zelfs ziek zonder een geregelde portie bloed. Men noemt deze afwijking 'vampirisme'. Denk hierbij vooral niet aan het beeld dat wij uit films kennen. Menselijke vampiers lusten best knoflook, zijn niet bang voor wijwater – sommigen zijn overtuigde christenen – en ontploffen niet bij aanraking met zilver. Een staak door hun hart schijnt echter wel dodelijk, maar voor wie geldt dat niet?

Bloedvampiers hebben doorgaans maar weinig bloed nodig om weer een tijd voort te kunnen. En dit bloed verkrijgen zij praktisch altijd *vrijwillig* van zogenaamde 'donoren', meestal vrienden en familieleden, die uit behulpzaamheid zo nu en dan wel een paar druppels bloed willen afstaan.

Behalve bloedvampiers bestaan er ook psychische vampiers. Ook zij kunnen niet goed functioneren zonder geregeld een shot 'levensenergie' van hun medemens. Maar verder hebben deze twee groepen weinig overeenkomsten. Psychische vampiers (PV) verkrijgen 'levensenergie' door deze van *onvrijwillige* slachtoffers af te tappen. In het gunstigste geval leidt dit tot een korte periode van lusteloosheid bij de slachtoffers. In ernstigere gevallen kan dit verlies aan levensenergie tot ziekte leiden. Theoretisch zelfs tot de dood, al heb ik persoonlijk van dit laatste nooit een geloofwaardige getuigenis gehoord.

Zoals spiritueel genezers in staat zijn 'levensenergie' te schenken, zo kunnen psychische vampiers energie *stelen*. Een wonderlijk vermogen. Een aantal van hen beschouwt zich daarom als verheven boven de rest van de mensheid, wat meteen een goed excuus is voor hun bezigheden. Als 'hogere wezens' hebben zij immers het recht te nemen wat zij nodig hebben?

In werkelijkheid zijn PV's allesbehalve ideaal. Zij zijn doorgaans egocentrisch, klagerig, manipulatief en weinig sociaal. Waar bloedvampiers groepen kunnen vormen met gelijkgestemden, is dit bij psychische vampiers tot mislukken gedoemd. Hun verslaving aan energie van buitenaf maakt ze kwetsbaar en vatbaar voor stemmingen. Vreemd genoeg kan een aantal van hen slecht tegen (veel) zonlicht en sommigen zijn vatbaar voor lupus (zonziekte). Toch nog een kleine overeenkomst met de vampiers uit de film!

Sommige PV's kunnen hun slachtoffers naar willekeur uitzoeken, maar de meeste maken gebruik van mensen die vatbaar zijn, bijvoorbeeld door een recente woedeaanval of door drugsgebruik. Ook (al te) spiritueel ingestelde mensen zijn vaak een makkelijk slachtoffer voor psychische vampiers, zodat PV's geregeld te vinden zijn in spirituele kringen. Al gebeurt dat ook omdat zij hulp zoeken. Genezing is mogelijk, maar kost jaren en vergt een begeleider die sterk in zijn of haar schoenen staat!

Omdat psychisch vampirisme als het ware het negatief is van spiritueel genezen, zou je verwachten dat beide geregeld bij een en dezelfde persoon voorkomen. Maar in de praktijk is dit niet zo. Rationeel gezien zijn het als het ware broertjes, maar gevoelsmatig is er van een familieband geen enkele sprake.

Het Boze Oog

Zoals een magnetiseur in staat is te genezen, zo zijn er mensen die in staat zijn een ander ziek te maken. Dit vermogen wordt 'het Boze Oog' genoemd. Maar deze vergelijking gaat mank, want bij het Boze Oog gaat het niet om het *omgekeerde* van magnetiseren – dus niet om energie onttrekken –, maar om het zenden van een golf *negatieve* energie. Vandaar dat een magnetiseur niet automatisch beschikt over dit vermogen. Wie zich hierin wil bekwamen, zal dit apart moeten oefenen. Maar waarom zou je?

In allerlei occulte werken wordt je de volgende oefening aangeraden. Als je in een zaal met mensen bent, concentreer je dan op het achterhoofd van iemand die een paar rijen voor je zit. Na een tijdje zal deze onrustig worden en op een bepaald moment zelfs omdraaien. Dit is in feite de eerste stap in de ontwikkeling van het Boze Oog. Sommige mensen hebben hiervoor van nature een aanleg. Bijna iedereen heeft wel eens een leraar gehad die je zo doordringend kon aankijken, dat je er als leerling doodzenuwachtig van werd. Een stap verder is 'het magische gevecht', een techniek die de eerder in dit boek genoemde Tarotkaart-lezer bij een occulte school leerde. Twee personen kijken elkaar strak aan en concentreren zich op het zenden van zoveel mogelijk negatieve energie. Na een tijd – vaak ruim een uur – 'breekt' één van beiden, wat doorgaans gepaard gaat met huilbuien en hysterische taferelen. De verliezer is meerdere dagen totaal van slag. Als winnaar zou ik hierbij ook van slag zijn, maar dit terzijde.

Gedurende tientallen jaren – tot haar overlijden – was ik bevriend met een yogalerares, die mij verzekerde dat een van haar leraren, een Indiase yogi, op deze manier iemand had vermoord, iets waar hij de rest van zijn leven onder gebukt ging.

Het is het enige geval waarvan ik persoonlijk weet, dat iemand op deze manier werd omgebracht, al zijn er vele getuigenissen van dit verschijnsel bij stenen tijdperk volkeren. Het lijkt er dan ook op dat deze techniek in het Westen nauwelijks voorkomt. Laten we hopen dat dit zo blijft.

De verkoper

Er bestaan mensen met een magnetisch vermogen, die dit al dan niet bewust gebruiken om hun medemensen voor hun eigen doelen te beïnvloeden. Zij verstoren de energiestroom van bovenaf en brengen hun slachtoffers onder een lichte trance, waarna zij hun suggesties kunnen laten inzinken. Dergelijke mensen tref je wel aan als verkoper. Typerend is dat zij hun invloed doorgaans alleen op korte afstand kunnen laten gelden, om welke reden zij vaak erg dicht bij hun slachtoffers gaan staan. Als je dit merkt is de remedie simpel. Ga op twee passen afstand staan en ga niet in op de suggesties. Waarschijnlijk zal de betreffende direct je nabijheid weer opzoeken. Geef hem of haar dan te kennen dat je er prijs op stelt, dat je persoonlijke ruimte vrij blijft. En – indien mogelijk – maak je uit de voeten!

Het beroerste voorbeeld van iemand met een dergelijk magnetisch vermogen is Adolf Hitler, die met zijn nabijheid, maar ook met zijn stem, talloze mensen onder zijn invloed wist te brengen. Getuigenissen te over! Zoals gebruikelijk bij mensen met een spirituele begaafdheid had Hitler grote belangstelling voor het occulte. Maar hij slaagde er nooit in een helderziend vermogen te ontwikkelen en bleef afhankelijk van wat astrologen hem te melden hadden. Veel van onderaf, maar weinig of niets van bovenaf. Het beroerde resultaat is bekend. Overigens is het mij in dit verband een raadsel hoe materialisten ijskoud kunnen blijven beweren, dat magnetiseren niet bestaat.

Gevaarlijke doorgangen

Praktisch alle paranormaal begaafden zijn overtuigd van het bestaan van de 'astrale' wereld. Al zou je beter over de 'verbeeldingswereld' kunnen spreken. Verbeelding is namelijk de stof waaruit de astrale wereld bestaat. Maar denk niet: het is 'maar' verbeelding. Het typerende van het contact met deze werelden is, dat iemand die uitgetreden is ze als uitermate *realistisch* ervaart. Het is deze beleving van 'onontkoombare echtheid', die het astrale onderscheidt van gewone fantasie of droom.

En juist hierin schuilt een gevaar. Zo zeggen mensen wel dat je geen drugs moet gebruiken, omdat je dan in een 'schijnwereld' terecht komt. Maar voor iemand met een spiritueel wereldbeeld is het gevaar van drugs juist, dat je hiermee een doorgang maakt naar een *echte* (astrale) wereld. En als dat een lagere wereld is, heb je een groot probleem, dat hier op Aarde 'psychose' genoemd wordt.

Theosofisch georiënteerde schrijvers menen, dat de astrale wereld uit zeven gebieden bestaat. Andere auteurs menen twaalf gebieden, enzovoort. Hoeveel het er ook mogen zijn, hoe hoger het gebied, hoe schoner en liefdevoller de erin verblijvende geesten zijn. Maar hoe lager het gebied, hoe gemener en kwaadaardiger de bewoners. Als er een doorgang ontstaat tussen de geest van een mens en een van deze lagere gebieden, dan zullen de bewoners ervan er alles aan doen om je het leven zo zuur mogelijk te maken. Je gaat bijvoorbeeld stemmen

horen, die je opdrachten geven of je uitschelden. Typerend is een of andere vorm van 'paranoia', bijvoorbeeld het idee dat een geheime dienst een chip in je hersenen heeft geplaatst en zo je gedachten afluistert en manipuleert. Psychiaters spreken dan van een 'waanidee', maar in werkelijkheid heeft de patiënt gelijk. Zijn gedachten worden inderdaad afgeluisterd en gemanipuleerd, weliswaar niet door een geheime dienst, maar door lagere geesten.

Het oproepen van astrale ervaringen, zoals bij de ontwikkeling 'van onderaf' wel gebeurt, is dan ook niet zonder risico's. Temeer omdat lagere geesten zich in eerste instantie vaak voordoen als goedwillend, je ijdelheid strelen door je te vertellen dat je voor een taak bent uitverkoren, en dergelijke. Eenmaal je vertrouwen gewonnen gaat de zaak snel bergaf. Jeanne D'Arc is een typisch voorbeeld hiervan.

Bij de in het westen gebruikelijke ontwikkeling 'van boven af' is dit gevaar een stuk minder, omdat motieven als 'macht' hier een kleinere rol spelen. Maar ook hier geldt, dat mensen met een aanleg voor psychose zich beter niet kunnen bezighouden met spirituele ontwikkeling.

Koude geesten

Volgens een aantal schrijvers worden magnetiseurs tijdens een behandeling doorgaans niet door één geest bijgestaan, maar door een groep geesten. Voor mij persoonlijk klinkt dit aannemelijk. De eerste keer dat ik aanwezig was bij een sessie van een trance-medium, nam ik een aantal verschillende geesten waar, die zich door haar lichaam manifesteerden. Dit hoewel de stem van de geest, die via het medium doorkwam, zich voordeed als één persoon. Ervan uitgaande dat mijn waarneming zoiets was als vloeken in de kerk, vertelde ik beduusd aan een van de begeleiders wat ik gezien had. Tot mijn stomme verbazing feliciteerde hij mij en merkte daarbij op dat er *altijd* sprake is van een groep samenwerkende geesten tijdens diepe trance.

Gaan wij van deze groep naar de astrale werelden, die hiërarchisch georganiseerd zijn: hoe hoger het gebied, hoe schoner en liefdevoller de erin verblijvende geesten zijn. Maar tot schrik van enkele auteurs verblijven op een van de 'hoogste' gebieden geesten, die uitermate intelligent zijn, maar emotioneel zeer koud – zelfs gevoelloos – overkomen. Niet alleen dat, dankzij hun inzicht en bekwaamheid spelen deze geesten vaak een belangrijke rol tijdens het magnetiseren. Het idee van een groep gevoelloze, maar tegelijk hoog intelligente en machtige geesten is misschien niet direct slecht, maar toch op zijn minst verontrustend.

Aan de andere kant, er zijn op Aarde heel wat mensen die wij 'autistisch' noemen en die zich kenmerken door een sterk achtergebleven gevoelsmatige ontwikkeling. Sommige van hen bezitten een buitengewone intelligentie en leveren een grote bijdrage aan de wetenschap. Albert Einstein is een bekend voorbeeld. Je kunt gerust stellen, dat de menselijke ontwikkeling – met name op het gebied van de wiskunde en de natuurkunde – zonder autisten nooit had plaatsgevonden. Waaruit volgt dat je niet helderziend hoeft te zijn om hier op Aarde in feite hetzelfde verschijnsel van 'koude geesten' waar te nemen. En dat er geen reden is voor paniek.

Zoals de titel van dit boekje al aangaf, was dit één kijk op magnetiseren. Niet zonder meer de juiste en zeker niet de enige. Al heb ik geprobeerd de meest voorkomende opvattingen aan bod te laten komen. Maar evenzeer mijn eigen – nogal uitgesproken – visie. En natuurlijk is niet iedereen het op alle punten met mij eens. Zo verzet één van mijn commentatoren zich nadrukkelijk tegen mijn opvattingen met betrekking tot astrologie. Daar is niets mis mee, want er zijn meer ónzekerheden dan zékerheden met betrekking tot het spirituele, wat ons ertoe maant bescheidenheid te betrachten in het doen van absolute uitspraken over dit onderwerp.

Een ding is echter zeker: voor hen die het kunnen ervaren is de spirituele wereld even *echt*, even *werkelijk*, als de fysieke wereld. Zodat ik met deze laatste spreuk wil eindigen:

Er zijn er die wakker geboren worden.
Er zijn er die tijdens hun leven wakker worden.
En er zijn er die hun hele leven slapen.
Het is allemaal goed.